

กรอบการพัฒนากาษตรเชิงพื้นที่
ตำบลคลองชะอุ่น
อำเภอพนม จังหัดสุราษฎร์ธานี
ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอพนม
จังหัดสุราษฎร์ธานี

คำนำ

การจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาภาคการเกษตรให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยมุ่งกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรของอำเภอให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ บริบททางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความต้องการของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งทำหน้าที่เป็นกลไกในการเชื่อมโยงแผนพัฒนาการเกษตรในระดับอำเภอให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในทิศทางเดียวกัน สำนักงานเกษตรอำเภอพนมจึงได้ดำเนินการจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง และมาตรการในการพัฒนาภาคการเกษตรของอำเภออย่างเป็นระบบ มีความเหมาะสม และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารจัดการและการบูรณาการทรัพยากรที่มีอยู่เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรในระดับอำเภอ กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ฉบับนี้ ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนชุมชน นโยบายรัฐบาล และนโยบายการพัฒนาท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ สภาพปัญหา และความจำเป็นเร่งด่วนของพื้นที่เป็นสำคัญ ควบคู่กับการให้ความสำคัญต่อความต้องการของประชาชน โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคีเครือข่ายในพื้นที่เป็นหลัก ซึ่งจะนำไปสู่การดำเนินงานภายหลังจากการนำเสนอโครงการ ได้รับความเห็นชอบ และการอนุมัติตามขั้นตอนของทางราชการต่อไป

การจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่อำเภอพนมในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่ได้ลงพื้นที่ระดับหมู่บ้าน เพื่อรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะจากประชาชนในพื้นที่ คณะผู้จัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ จึงขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่งมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานเกษตรอำเภอพนม

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้านกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขต	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	๔
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๔
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๕
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	๙
๓.๑ ฤดูกาล	๙
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๑๐
๔. เส้นทางคมนาคม	๑๑
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๑๒
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	๑๒
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๒
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๑๒
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๑๒
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๓

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๔
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๗

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	๑๘
๑.๑ เกษตรกร	๑๙
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๒๒

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล	
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	๓๓
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๓๓
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๓๗
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๓๗
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๓๘
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๓๘
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๓๘
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๔๑
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๕๖
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๕๘
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๕๘
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๕๙
บรรณานุกรม	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๑
๑	แสดงสรุปเขตการปกครอง	๑
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๔
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๙
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๙
๖	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	-
๗	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	-
๘	แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	-
๙	แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	-
๑๐	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๓
๑๑	แสดงข้อมูลด้านพืช	๑๕
๑๒	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๖
๑๓	แสดงข้อมูลด้านประมง	๑๖
๑๔	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๑๘
๑๕	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๙
๑๖	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๒๐
๑๗	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๒๐
๑๘	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๒๑
๑๙	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๒๒
๒๐	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	-
๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	-
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๗
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	-
๒๔	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	-
๒๕	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๒๙
๒๖	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๒๙
๒๗	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๓๐

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๓๑
๒๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา	๓๓
๓๐	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตยางพารา	๓๔
๓๑	แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๖
๓๒	แสดงต้นทุนการผลิต	๓๘
๓๓	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๔๑
๓๔	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	-
๓๕	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า	๕๖
๓๖	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๕๘
๓๗	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๕๙

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อตำบล	๒
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบล	๔
๓	แผนที่แสดงความลาดชันตำบล	๕
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินตำบล	๗
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบล	๑๔
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกพืชเศรษฐกิจ	๓๓
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจ	๓๕
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจ ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๖
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๓๗
๑๐	แสดงวิธีการตลาดของตำบล	๓๘

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้านกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

ตำบลคลองชะอุ่นเป็นหนึ่งใน ๖ ตำบล ของอำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอ อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอพนมประมาณ ๑๔ กิโลเมตร มีขนาดพื้นที่ประมาณ ๑๖๐ ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ ๑๓๒,๔๑๖ ไร่ และมีอาณาเขตติดต่อกับตำบลต่างๆ ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลต้นยวน อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอพระแสง และอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลพนม ตำบลพังกาญจน์ และตำบลพลูเถื่อน อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

แผนที่แสดงขอบเขตตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่อตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม
(ที่มา geoplots.doae.go.th,พ.ศ.๒๕๖๖)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การปกครองแบ่งเป็น ๑๓ หมู่บ้าน

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน
๑	บ้านคลองชะอุ่น
๒	บ้านแสนสุข
๓	บ้านทับคริสต์
๔	บ้านคลองหัวช้าง
๕	บ้านบางหิน
๖	บ้านบางคราม
๗	บ้านบางเตย
๘	บ้านบางบ้าน
๙	บ้านถ้ำถาวร
๑๐	บ้านถ้ำเล่า
๑๑	บ้านควนพน
๑๒	บ้านเขาเขียว
๑๓	บ้านบางหลูด

ที่มา : เทศบาลตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี,พ.ศ.๒๕๖๕

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครองตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมู่ที่	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	จำนวนบ้าน(ครัวเรือน)
๑		๒๑๓
๒		๓๐๗
๓		๓๘๗
๔		๒๗๙
๕		๒๕๖
๖		๒๖๒
๗		๓๐๗
๘		๒๕๙
๙		๒๕๐
๑๐		๒๑๖
๑๑		๒๙๒
๑๒		๑๕๖
๑๓		๑๗๑
รวม		๓,๓๕๕

(ที่มา : ที่ว่าการอำเภอพนม, พ.ศ.๒๕๖๔)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

พื้นที่ป่า

พื้นที่ตำบลคลองชะอุ่น ในอดีตเป็นพื้นที่ป่าไม้อธรรมชาติ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เริ่มเห็นได้ชัดตั้งแต่การบุกเบิกพื้นที่ตั้งหมู่บ้านและการสัมปทานป่าไม้ พ.ศ.๒๕๑๒ – ๒๕๑๙ ทำให้พื้นที่ป่าไม้ลดลงอย่างรวดเร็ว แต่ยังคงเหลือพื้นที่อนุรักษ์ป่าไม้จำนวนหนึ่ง ที่ผู้นำและประชาชนหวงแหนเอาไว้ โดยป่าไม้เป็นป่าลักษณะป่าดิบชื้น ป่าฝนในเขตร้อน (Tropical rain forest) บนพื้นที่มีฝนตกชุกเกือบตลอดปี และมีความชุ่มชื้นในดินคอยข้างสูงสม่ำเสมอ ตลอดทั้งปีมีลักษณะเป็นปารกที่ประกอบด้วยพรรณไม้หลายร้อยชนิด ไม่น้อยของเรือนยอดชั้นบน ส่วนใหญ่เป็นไม้วงศ์ยาง-ตะเคียน (Dipterocarpaceae) มีลำต้นสูงใหญ่เปลือกตรงตั้งแต่ ๓๐-๕๐เมตร ถัดลงมา เป็นไม้นอนขนาดกลางและขนาดเล็กซึ่งสามารถขึ้นอยู่ใต้ร่มเงาของต้นไม้ใหญ่ได้รวมทั้งต้นไม้ชนิดต่างๆ ในวงศ์ หมากหรือปาล์ม (Plamae) พื้นล่างของปารกที่บระเระระกะไปด้วยไม้มุ่ย พืชล้มลุก กระจ่าง หวาย ใผ่ ต่างๆ เถาวัลย์หลากชนิด ตามลำต้นไม้และกิ่งไม้มักมีพืชอิงอาศัย (epiphyte) พวกเฟิร์น พวกมอส ขึ้นอยู่ทั่วไป

ตำบลคลองชะอุ่น มีพื้นที่ป่าไม้อธรรมชาติ กว่า ๒๐,๐๐๐ ไร่ ที่เป็นป่าดิบชื้น ที่เป็นป่าต้นน้ำที่สำคัญ เป็นจุดกำเนิดสายน้ำต่าง ๆ เป็นลักษณะภูเขาที่สลับลอมรอบอยู่ในบริเวณทางดานทิศตะวันออกและ ทิศตะวันตก โดยมีการบริหารจัดการป่าอย่างเป็รบูรณ์ของคณะกรรมการหมู่บ้านร่วมกับฝ่ายปกครองและ เครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตำบลคลองชะอุ่น และดำเนินการขอรับการขึ้นทะเบียนป่าชุมชน จากกรมป่าไม้จำนวน ๙ ป่าชุมชน ประกอบด้วย

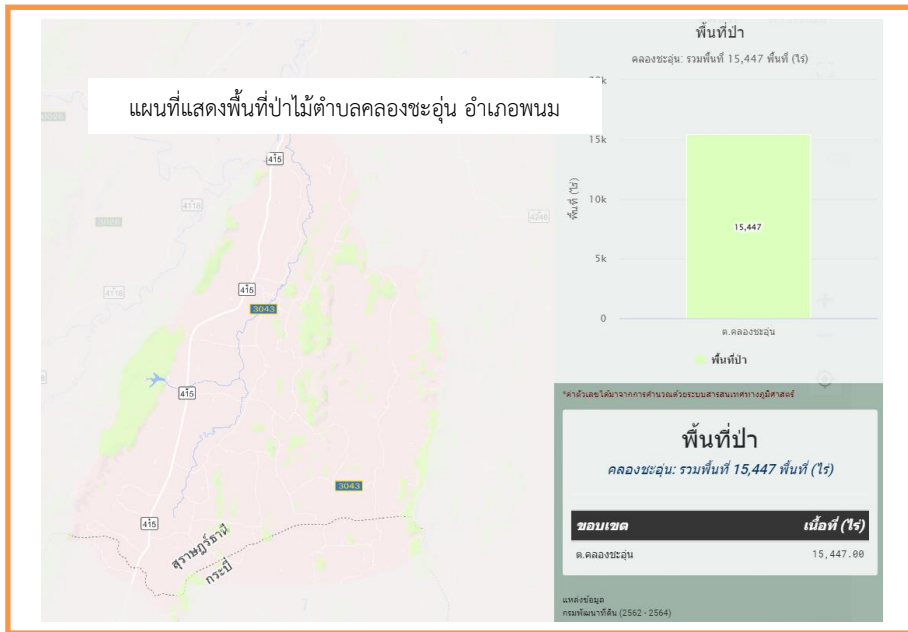
๑. ป่าชุมชนบานคลองชะอุ่น หมู่ที่ ๑
๒. ป่าชุมชนบานแสนสุข หมู่ที่ ๒
๓. ป่าชุมชนบานทับคริสต์ หมู่ที่ ๓
๔. ป่าชุมชนบานบางหิน หมู่ที่ ๕
๕. ป่าชุมชนบานบางเตย หมู่ที่ ๗
๖. ป่าชุมชนบานภู้าเลย หมู่ที่ ๑๐
๗. ป่าชุมชนบานศรีถาวร (ภู้าพานทอง) หมู่ที่ ๙
๘. ป่าชุมชนบานเขาเขียว หมู่ที่ ๑๒
๙. ป่าชุมชนบานควนพน หมู่๑๑ (ปัจจุบันไม่ประสงค์ขออายุโครงการป่าชุมชน ร่วมกับกรมป่า

ไม้ แต่หมู่บ้านบริหารพื้นที่แบบป่าชุมชนอย่างต่อเนื่อง)

และมีพื้นที่ป่าอนุรักษ์ความโดดเด่นทางธรรมชาติของหมู่บ้าน เช่น พื้นที่อนุรักษ์ป่าภู้าหินเพชร สำนักสงฆ์ภู้าหินเพชร หมู่ที่ ๔ , พื้นที่อนุรักษ์ภู้าภู้าลอด หมู่ที่ ๒ , พื้นที่อนุรักษ์ภู้าคางคาว หมู่ที่ ๒ ,พื้นที่อนุรักษ์ภู้าตกลายพิณ หมู่ที่ ๑๐ เป็นต้น

๑. ประเภทป่า
 - ป่าสงวนแห่งชาติ, ป่าในเขตนิกมสหกรณ์พนม
 - ป่า สปก.
๒. ขอบเขตของพื้นที่
 - เขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ หมู่ที่ ๑,๑๓
 - เขตป่านิกมสหกรณ์พนม หมู่ที่๑-๑๓
 - ป่า สปก.

๓. ป่าไม้กับเกษตร เกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ทำกินเขตนิคมสหกรณ์บางส่วนอยู่ในป่าสงวนแห่งชาติ จึงไม่มีเอกสารสิทธิ์และ สปก.

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลคลองชะอุ่น (ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๕)

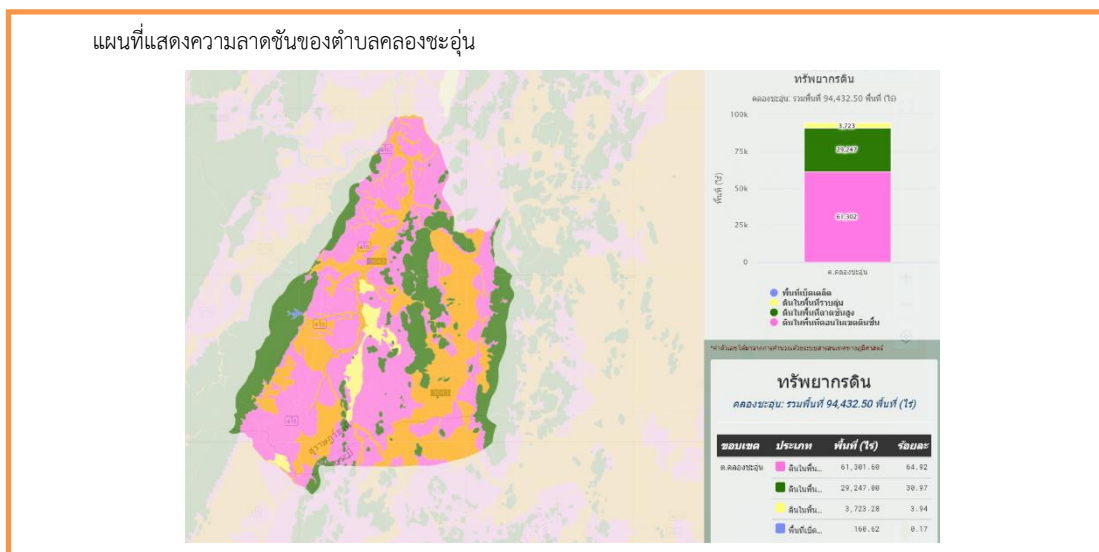
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลคลองชะอุ่น

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
คลองชะอุ่น	๑๓๒,๔๑๖	๑๕,๔๔๗	๑๑.๖๖

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๔

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

โดยทั่วไป ตำบลคลองชะอุ่น มีลักษณะเป็นพื้นที่ราบสูง ร้อยละ ๘๐ ของพื้นที่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน อยู่ในบริเวณ อยู่ในบริเวณทางทิศตะวันออก และทิศตะวันตก มีพื้นที่ราบประมาณร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ทั้งหมดของตำบล

ภาพที่ ๓ ภาพแสดงความลาดชันตำบลคลองชะอุ่น(ที่มากรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๑)

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ลักษณะดินในตำบลคลองชะอุ่น มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๔ กลุ่มชุดดิน เหมาะสมกับการปลูกยางพารา กาแฟ ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล ซึ่งพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์มากที่สุดโดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๒๖

ชุดดิน : ชุดดินอ่าวลึก (Ak) ชุดดินห้วยโป่ง (Hp) ชุดดินกระบี่ (Kbi) ชุดดินโคกกลอย (Koi) ชุดดินลำภูรา (Ll) ชุดดินปากจั่น (Pac) ชุดดินพังงา (Pga) ชุดดินภูเก็ต (Pk) ชุดดินปะทิว (Ptu) และชุดดินท้ายเหมือง (Tim)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อละเอียด ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน และเกิดการชะล้างพังทลาย สูญเสียหน้าดินในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม สร้างคันดิน ทำชั้นบันได ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๓๙

ชุดดิน : ชุดดินคองหงษ์ (Kh) ชุดดินนาทวี (Nat) ชุดดินสะเตา (Sd) ชุดดินทุ่งหว้า (Tg)หรือดินคล้ายอื่นๆ ที่มีลักษณะและสมบัติจัดอยู่ในกลุ่มชุดดินนี้

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดินโดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ชั้นบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงการเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๕๐

ชุดดิน : ชุดดินพะโต๊ะ (Pto) และ ชุดดินสวี (Sw)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนลึกปานกลางถึงเศษหิน ก้อนหินหรือชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน และในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน ทำให้เกิดเป็นดินตื้นและยากต่อการปรับปรุงแก้ไข

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ขึ้นบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๓๒

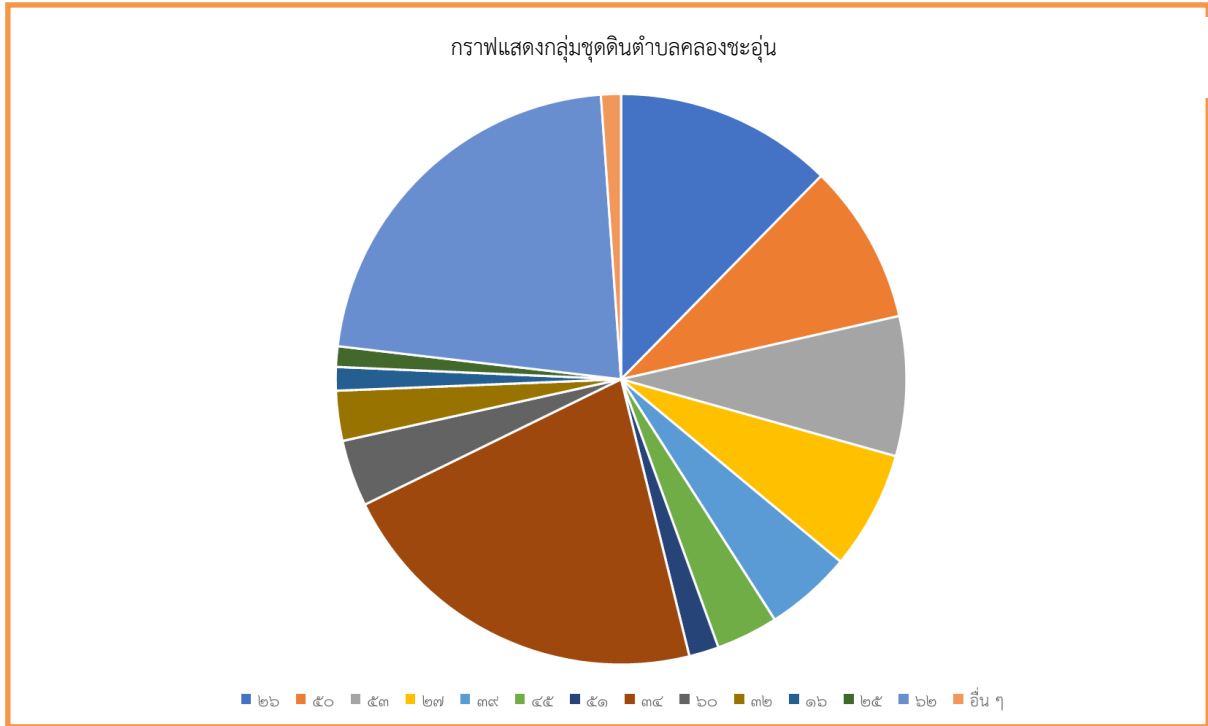
ชุดดิน : ชุดดินลำแก่น (Lam) ชุดดินรือเสาะ (Ro) และชุดดินตาขุน (Tkn)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหรือดินทรายเป็งละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนริมแม่น้ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ขาดแคลนน้ำ บางพื้นที่อาจมีน้ำไหลป่าท่วมขังฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนัก

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี โดยให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลงและช่วยเพิ่มผลผลิต พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ภาพที่ ๕ แสดงกลุ่มชุดดินของต่ำบดคลองชะอุ่น
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๑)

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

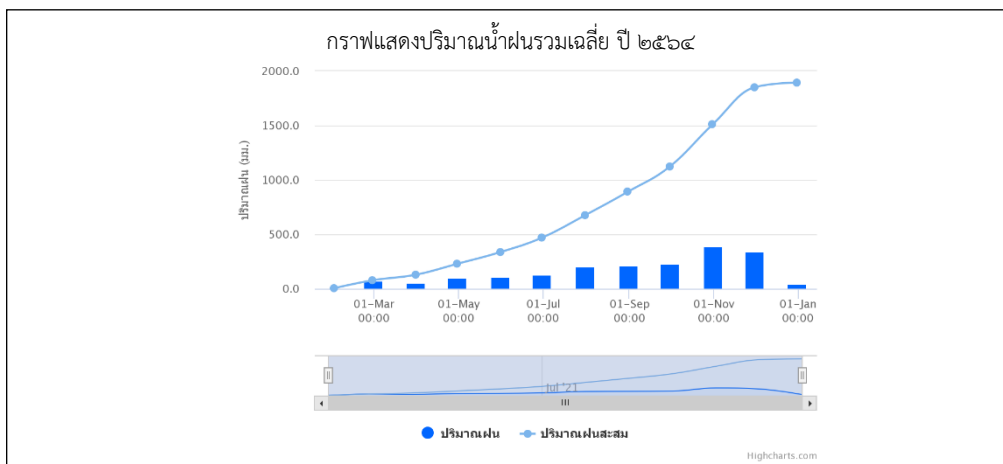
ลักษณะอากาศโดยทั่วไป อากาศร้อน และมีฝนตกชุก ฤดูร้อนอากาศร้อนและอบอ้าว

๓.๒ ฤดูกาล

ในปีหนึ่งมี ๒ ฤดู คือ ฤดูฝน และฤดูร้อน ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนธันวาคม ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนเมษายน

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

ต่ำบดคลองชะอุ่นมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๖๔ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๑,๘๘๓ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือน มิถุนายน - พฤศจิกายน ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือน มกราคมโดยมีปริมาณ ๕ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือนตุลาคม โดยมีปริมาณ ๓๘๘ มิลลิเมตร (ภาพที่ ๖)

ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ปี ๒๕๖๖

(ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ.๒๕๖๔)

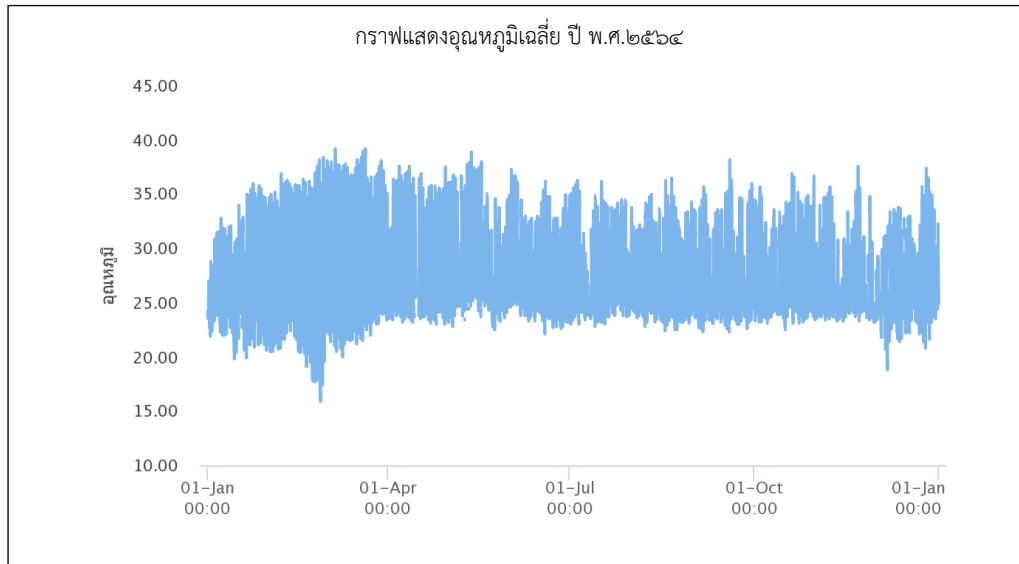
ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖

ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย(มม.) ปี ๒๕๖๔	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.) ปี ๒๕๖๕	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.) ปี ๒๕๖๖
๑	มกราคม	๕	๑๐	๒๒
๒	กุมภาพันธ์	๗๓	๒๙	๖๖
๓	มีนาคม	๕๑	๘๕	๑๖๗
๔	เมษายน	๑๐๑	๑๔๔	๗๑
๕	พฤษภาคม	๑๐๔	๒๑๑	๒๖๐
๖	มิถุนายน	๑๓๓	๑๙๕	๗๐
๗	กรกฎาคม	๒๐๖	๑๔๙	๒๐๖
๘	สิงหาคม	๒๑๗	๙๗	-
๙	กันยายน	๒๓๐	๑๘๖	-
๑๐	ตุลาคม	๓๘๙	๒๖๓	-
๑๑	พฤศจิกายน	๓๓๙	๑๐๓	-
๑๒	ธันวาคม	๔๓	๑๑๘	-
	เฉลี่ย/ปี	๑,๙๔๒	๑,๘๙๓	-

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๖๖

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

ตำบลคลองชะอุ่นมีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ยปี ๒๕๖๔ โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๑๘.๓ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๗.๖ องศาเซลเซียส (ตารางที่ ๗)

ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยปี ๒๕๖๖

(ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ.๒๕๖๖)

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยตำบลคลองชะอุ่น

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
-------	----------------	----------------	----------------

มกราคม	๒๑.๑	๓๕.๕	๒๙.๖
กุมภาพันธ์	๒๑.๐	๓๖.๐	๓๐.๒
มีนาคม	๑๘.๓	๓๗.๖	๓๔.๒
เมษายน	๒๓.๘	๓๕.๕	๓๑.๗
พฤษภาคม	๒๒.๘	๓๖.๖	๒๙.๔
มิถุนายน	๒๓.๒	๓๖.๙	๒๘.๙
กรกฎาคม	๒๓.๗	๓๓.๓	๒๘.๕
สิงหาคม	๒๓.๔	๓๔.๔	๒๙.๙
กันยายน	๒๓.๔	๓๖.๐	๒๘.๔
ตุลาคม	๒๓.๐	๓๔.๒	๒๘.๐
พฤศจิกายน	๒๓.๕	๓๔.๒	๒๗.๖
ธันวาคม	๑๙.๓	๓๕.๗	๒๘.๔

ที่มา: ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ.๒๕๖๕

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

ตำบลคลองชะอุ่นมีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทาง ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๔๑๕ และทางหลวงชนบท สฎ ๓๐๔๓ เป็นเส้นทางในการเชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร (ภาพที่ ๖)

การคมนาคมของตำบลคลองชะอุ่น กับอำเภอพนมและอำเภอใกล้เคียงของจังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดใกล้เคียงโดยใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑๕ (สายสุราษฎร์ – พังงา) จึงเป็นถนนลาดยางมาตรฐานภายในหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นถนนคอนกรีต และถนนลูกรัง ระยะทางจากอำเภอพนมถึงเทศบาลตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม ประมาณ ๒๓ กิโลเมตร จึงแยกได้ดังนี้

๑. ถนนลาดยาง มีจำนวน ๓๕ สาย ระยะทาง ๔๐,๗๐๐ เมตร
๒. ถนนคอนกรีต จำนวน ๑๒ สาย รวมระยะทาง ๘,๓๖๕ เมตร
๓. ถนนลูกรังบดอัด ซอยดิน หินคลุก มีอยู่ในหมู่บ้าน โดยทั่วไป จำนวน ๑๓๓ สาย

(ที่มา : กรมทางหลวง,พ.ศ.๒๕๖๔)

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมี รายละเอียด ดังนี้ (ภาพที่ ๗)

ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ รถยนต์ส่วนบุคคล
ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑๕ สายนาเหนือ-พนม เป็นทางหลวงแผ่นดินที่เชื่อมต่อระหว่างจังหวัดกระบี่และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เส้นทางเริ่มต้นจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ ที่สี่แยกนาเหนือ ตำบลนาเหนือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ และสิ้นสุดบนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๑ ที่สามแยกตันยวน ตำบลตันยวน อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เดิมเป็นเป็นถนน ๒ ช่องจราจร และกำลังอยู่ในระหว่างการปรับปรุงเป็นถนนขนาด ๔ ช่องจราจร มีเส้นทางอยู่ในจังหวัดกระบี่ประมาณ ๒๒ กิโลเมตร และอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีประมาณ ๒๗ กิโลเมตร ระยะทางทั้งหมดประมาณ ๔๙ กิโลเมตร

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : กรมทางหลวง,พ.ศ.๒๕๖๔)

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

ตำบลเป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำและปริมาณน้ำในรอบปี

๕.๑.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ

- คลองชะอุ่นไหลผ่านหมู่บ้าน หมู่ที่ ๑ - ๗ ต.คลองชะอุ่น
- ลำน้ำ ลำห้วย ลำคลอง ๓๑ สาย ได้แก่

๑. คลองบางทรายนวล
๒. คลองบางปริก
๓. คลองบางศรีหมุด
๔. คลองสีสุก
๕. คลองถ้ำoley
๖. คลองหัวช้าง
๗. คลองหินผุ
๘. คลองสก
๙. คลองชะอุ่น
๑๐. คลองบางคราม

๑๑. คลองยวนสาว

๑๒. ห้วย ๑๙ สาย

๑๓. บึง ๑ แห่ง

๕.๑.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

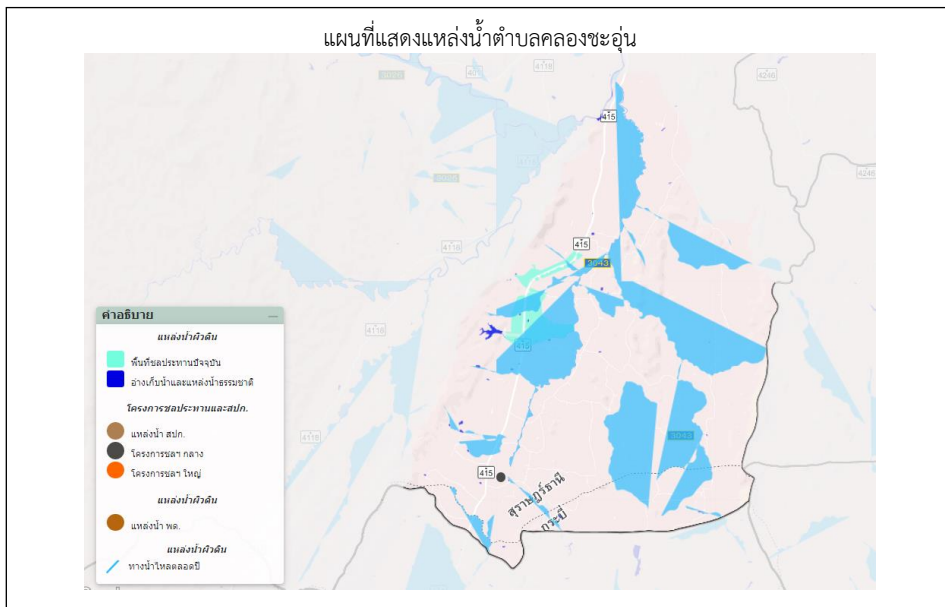
- ฝาย ๑๒ แห่ง ใช้ได้ ๘ แห่ง ใช้ไม่ได้ ๔ แห่ง
- บ่อน้ำตื้น ๑๘๗ แห่ง
- บ่อโยก ๑๔ แห่ง
- อ่างเก็บน้ำ ๔ แห่ง
- สระน้ำ ๑๕๕ แห่ง

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

แหล่งกักเก็บที่สำคัญของตำบลคลองชะอุ่น ประกอบด้วย

๑. อ่างเก็บน้ำคลองบางทรายนวล ตามพระราชดำริฯ ตั้งอยู่ที่ บ้านทับคริสต หมู่ที่ ๓ ซึ่งตามพระราชดำริฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ ๙ ได้พระราชทานดำริ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๒๗ วรรคพิจารณาสร้างอ่างเก็บน้ำบางทรายนวล ซึ่งเป็นลำน้ำสาขาคลองชะอุ่นโดยแรงดัน เพื่อเก็บน้ำไว้อุปโภค – บริโภค และเพื่อการเกษตรของราษฎร ช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่ โดยปี พ.ศ.๒๕๒๙ กรมชลประทานได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำเขื่อนดินสูง ๓๒ เมตร ยาว ๑๖๒.๕๐ เมตร สันเขื่อนกว้าง ๖ เมตรทางระบายน้ำล้น ๑ แห่ง พรอมระบบส่งน้ำพร้อมท่อความยาว ๑๕.๗๗๘ เมตร ความจุเก็บกักน้ำของอ่างฯ ๒,๒๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร

๒. อ่างเก็บน้ำบ้านบางหิน ตั้งอยู่ที่ บ้านบางหิน หมู่ที่ ๕ มีพื้นที่ผิวน้ำในอ่างเก็บน้ำที่ระดับน้ำเก็บกัก ๓๖ ไร่ กรมชลประทานเริ่มก่อสร้างในงบประมาณ ๒๕๓๔ เพื่อประโยชน์ในการส่งน้ำเสริมให้กับพื้นที่เพาะปลูกได้ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ และ เพื่อมีน้ำใช้เพื่อการอุปโภค-บริโภคในเขตโครงการตลอดปี

ภาพที่ ๑๐ แหล่งน้ำธรรมชาติ อ่างเก็บน้ำ พื้นที่ชลประทาน (ที่มา:กรมชลประทาน, พ.ศ.๒๕๖๑)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

รายการ	ตำบล						รวมอำเภอ	
	พนม	ต้นยวน	คลองศก	พลูเอน	พังกาญจน์	คลองชะอุ่น		
พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	52,509	132,416	21,951	362,878	134,279	66,771	770,804	
พื้นที่การเกษตร (ไร่)	47,143	42,077	8,335	27,840	18,892	21,129	165,416	
พืชสวน	ยางพารา	14,414	31,039	17,064	7,719	3,959	10,403	84,598
	ปาล์มน้ำมัน	8,730	16,028	9,078	9,099	2,900	21,586	67,421
	ทุเรียน	703	3,144	921	816	224	2,396	8,204
	มังคุด	30	46	153	28	11	99	367
	เงาะ	21	40	91	35	41	101	329
	ลองกอง	65	103	80	26	36	80	390
	กาแฟ	70	219	252	5	16	64	626
	มะพร้าว	28	126	61	20	35	335	605
พืชสมุนไพร	ขมิ้นชัน	11	87	-	-	-	50	148
พืชไร่	ข้าวไร่	18	139	-	105	97	-	359
	อ้อยเคี้ยว	-	-	6	-	-	100	106

*ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรปี 2565 - 2568 และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

๑. “ขมิ้นชันสุราษฎร์ธานี” (Surat Thani Turmeric หรือ Ka Min Chan Surat Thani) หมายถึง ขมิ้นชัน พันธุ์พื้นเมือง ลักษณะเหง้าภายนอกมีสีน้ำตาลถึงเหลืองเข้ม เนื้อสีเหลืองส้มหรือสีเหลืองจำปาปนแดง มีกลิ่นหอม เฉพาะตัวจากน้ำมันหอมระเหย จำหน่ายในรูปแบบขมิ้นชันสด ขมิ้นชันแห้ง ผงขมิ้นชัน และน้ำมันสกัดจากขมิ้นชัน โดยผ่านกระบวนการแปรรูปตามวิธีการที่กำหนด ปลูกและแปรรูปครอบคลุมพื้นที่ ๕ อำเภอของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ อำเภอพนม อำเภอบ้านตาขุน อำเภอกีรีรัฐนิคม อำเภอท่าฉาง และอำเภอกาญจนดิษฐ์ทั้งนี้กรมทรัพย์สินทางปัญญา ประกาศให้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ” ขมิ้นชันสุราษฎร์ธานี” เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๕

๒. กาแฟโรบัสต้า ซึ่งเป็นพืชที่บุกเบิกพื้นที่ทำการเกษตรตั้งแต่ยุคแรก ๆ มีเอกลักษณ์และรสชาติเฉพาะตัว

ข้อมูลด้านสังคม

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

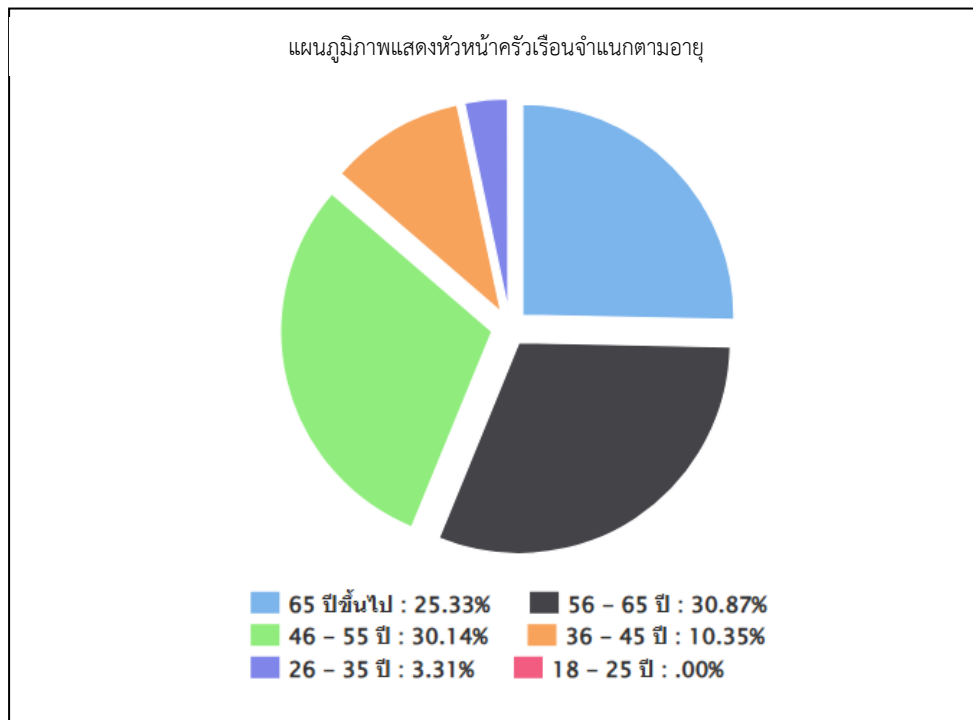
(๑) ครั้วเรื้อนเกษตรกร

ตำบลคลองชะอุ่น มีครั้วเรื้อนเกษตรกร จำนวน ๑,๖๖๒ ครั้วเรื้อน สมาชิกในครั้วเรื้อน ๓,๙๔๔ คน โดยมีหัวหน้าครั้วเรื้อนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๕๑๓ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๘๗ รองลงมา อายุระหว่าง ๔๖ -๕๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑๔ และอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๓๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครั้วเรื้อนจำแนกตามอายุ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ช่วงอายุ (ปี)	ครั้วเรื้อน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๔๒๑	๒๕.๓๓
๕๖ - ๖๕ ปี	๕๑๓	๓๐.๘๗
๔๖ - ๕๕ ปี	๕๐๑	๓๐.๑๔
๓๖ - ๔๕ ปี	๑๗๒	๑๐.๓๕
๒๖ - ๓๕ ปี	๕๕	๓.๓๑
๑๘ - ๒๕ ปี	๐	๐
รวม	๑,๖๖๒	๑๐๐

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครั้วเรื้อนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘)

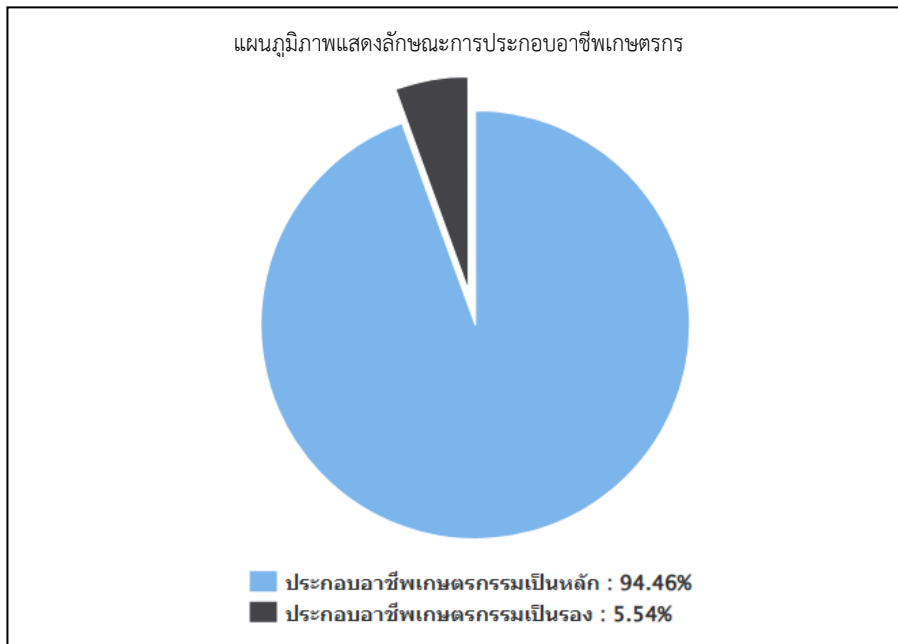
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๑,๕๗๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๔๖ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๙๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๔ %

ตารางที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑,๕๗๐	๙๔.๔๖
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๙๒	๕.๕๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘)

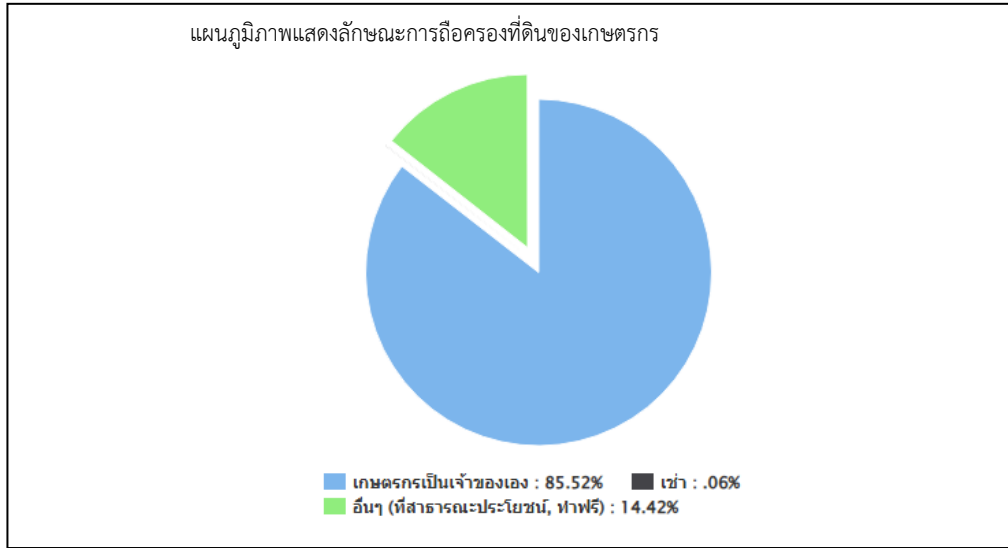
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของ จำนวน ๑,๔๒๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๕๒ รองลงมาคืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๒๔๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔๒ และเช่า จำนวน ๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑,๔๒๓	๘๕.๕๒
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๒๔๐	๑๔.๔๒
เช่า	๑	๐.๐๖

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘)

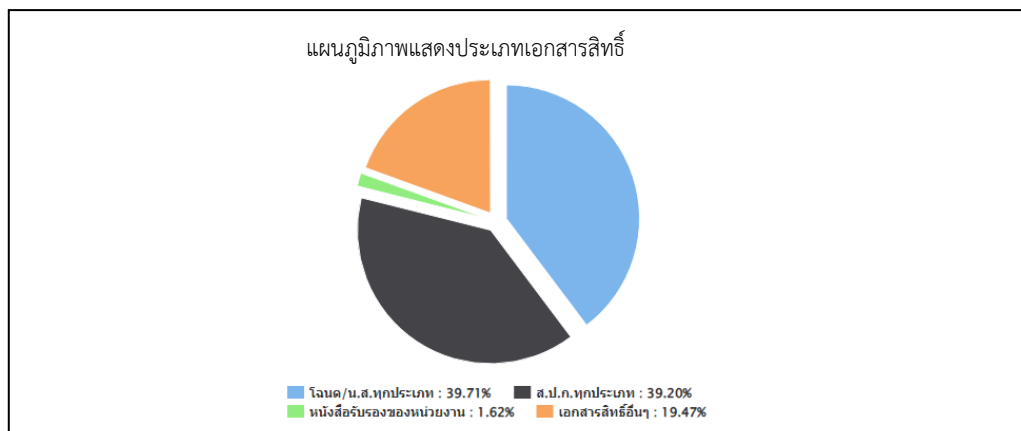
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการถือครองที่ดินเอกสารสิทธิ์ประเภท โฉนด(นส.๔จ/นส.๓/กสน.๓/กสน.๕/คทช./ฯลฯ) จำนวน ๖๑๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๗๑ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์ประเภท สป.ก. จำนวน ๖๐๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๒๐ และพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๓๐๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๔๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๖๑๒	๖๐๔	๒๕	๓๐๐	๑,๕๒๓

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๒ กลุ่ม มีสมาชิก ๒๗ ราย กลุ่ม
กลุ่มยุวเกษตรกร ๒ กลุ่ม สมาชิก ๖๐ ราย วิสาหกิจชุมชน ๑๖ แห่ง สมาชิก ๒๓๓ ราย

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมู่ที่	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
๑	-	-	-	-	๑	๓๐	๒	๓๐	-	-	-	-
๒	-	-	-	-	-	-	๑	๓๐	-	-	-	-
๓	-	-	-	-	-	-	๒	๒๓	-	-	-	-
๔	-	-	-	-	-	-	๑	๑๒	-	-	-	-
๕	-	-	-	-	-	-	๒	๗	-	-	-	-
๖	-	-	-	-	-	-	๒	๖๙	-	-	-	-
๗	๑	๑๕	-	-	๑	๓๐	๑	๕๕	-	-	-	-
๘	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๙	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๐	๑	๑๒	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๑	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๒	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๓	-	-	-	-	-	-	๒	๑๔	-	-	-	-
รวม	๒	๒๗	๐	๐	๒	๖๐	๑๓	๒๔๐	๐	๐	๐	๐

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มี
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) - ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๔ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืช
ชุมชน - ศูนย์ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย - ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ
พอเพียง - ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน - ศูนย์

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบลคลองชะอุ่น หมู่ที่	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศัตว์	ปกริป	
๓	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
๔	-	๑	-	-	-	-	-	-	-
๖	-	๑	-	-	-	-	-	-	-
๗	-	-	-	-	-	-	-	๑	-
๑๓	-	๑	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๐	๔	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีมีเกษตรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๑๓ ราย หมอดินอาสา ๑๓ ราย อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
๑	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๒	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๓	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๔	๑	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๕	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๖	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๗	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๘	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๙	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๑๐	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๑๑	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๑๒	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๑๓	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
รวม	๐	๐	๐	๐	๑๓	๑๓	๐	๐	๐

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในตำบลคลองชะอุ่น มีประชาชนชาวบ้านจำนวน-.... คน

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
-	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-

ที่มา :, พ.ศ....

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๔ ศูนย์

๑. ชื่อศูนย์: วิสาหกิจชุมชนสมอทองเพื่อการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน

สินค้าหลัก: ปาล์มน้ำมัน

ประเภทศูนย์เครือข่าย : ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น

สถานที่ตั้ง: หมู่ที่ ๖..... ตำบล...คลองชะอุ่น..... อำเภอ..พนม..... จังหวัดสุราษฎร์ธานี

พิกัด: x : ๔๗๘๑๐๒ y : ๙๕๙๐๑๑ zone ...๔๗.....

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายยงยุทธ แซ่ลิ่ม

เบอร์โทรศัพท์: ๐๘๔-๙๙๒-๒๒๕๗

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การบริหารจัดการสวนปาล์มน้ำมันอย่างมีประสิทธิภาพและมีการเชื่อมโยงตลาด

การนำไปใช้ประโยชน์ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การลดต้นทุน และมีการเชื่อมโยงตลาด

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๑ การจัดการสวนปาล์มน้ำมันอย่างมีประสิทธิภาพ

ฐานการเรียนรู้ที่ ๒ การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินการวิเคราะห์ดิน

ฐานการเรียนรู้ที่ ๓ การผลิตปุ๋ยหมัก

๒. ชื่อศูนย์: กลุ่มแปรรูปสมุนไพรบ้านทุ่งตาหนอน

สินค้าหลัก: สมุนไพร

ประเภทศูนย์เครือข่าย : ศูนย์เรียนรู้ด้านมาตรฐานการผลิตทางการเกษตร

สถานที่ตั้ง: หมู่ที่ ๑๓ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

พิกัด: x ๔๘๓๒๐๖ y ๙๗๔๙๕๒ zone ๔๗

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นางหวานจิต จันทวงศ์

ที่อยู่ : ๙๙ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เบอร์โทรศัพท์: ๐๙๓ ๖๗๒ ๒๐๙๙

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การบริหารจัดการสมุนไพรครบวงจร

การนำไปใช้ประโยชน์ : การเรียนรู้เรื่องสมุนไพรแบบครบวงจร และลดต้นทุน

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๑ การอบ นวด สมุนไพร

ฐานการเรียนรู้ที่ ๒ การปลูกพืชสมุนไพร

ฐานการเรียนรู้ที่ ๓ การผลิตและแปรรูปพืชสมุนไพร

ฐานการเรียนรู้ที่ ๔ การจัดทำหน่วยผลิตภัณฑ์จากพืชสมุนไพร

๓. ชื่อศูนย์ กลุ่มใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

สินค้าหลัก : ปาล์มน้ำมัน

ประเภทศูนย์เครือข่าย : ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน

สถานที่ตั้ง หมู่ที่ ๔ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

พิกัด X ๔๘๐๔๔๕ Y ๙๖๔๒๔๔ Zone ๔๗

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย นายบรรเจ็ด เนตรมณี

ที่อยู่ : ๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๖ ๒๘๑ ๒๒๐๓

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย การลดต้นทุนการผลิตในปาล์มน้ำมัน (ผสมปุ๋ยใช้เอง)

การนำไปใช้ประโยชน์ สามารถผสมปุ๋ยเคมีใช้เองเพื่อลดต้นทุนในการผลิต เกษตรกรเกิดการยอมรับเทคโนโลยีผสมปุ๋ยเคมีจากการ ผลิตภายใต้ ศพก. ไปใช้แปลงปาล์ม เพื่อลดต้นทุนการผลิต

หลักสูตรการเรียนรู้ ๑. การเพิ่มประสิทธิภาพปาล์มน้ำมัน

๒. การผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง

๓. การประกอบอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔. ชื่อศูนย์ สวนวารินทร์ บ้านทับคริสต์

สินค้าหลัก : ทูเรียน

ประเภทศูนย์เครือข่าย : ทูเรียน การขายทูเรียนออนไลน์

สถานที่ตั้ง หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

พิกัด X ๔๗๘๒๑๒.๖๘ Y: ๙๖๕๒๑๙.๓๗ Zone ๔๗

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย นายอัครยุทธ ฉัตรบรรยงค์

ที่อยู่ : ๑๕๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๙ ๑๒๙ ๒๙๗๕

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย การผลิตทูเรียนคุณภาพ เพื่อจำหน่ายในช่องทางออนไลน์

หลักสูตรการเรียนรู้ ๑. การผลิตทูเรียนตามมาตรฐานจีเอพี

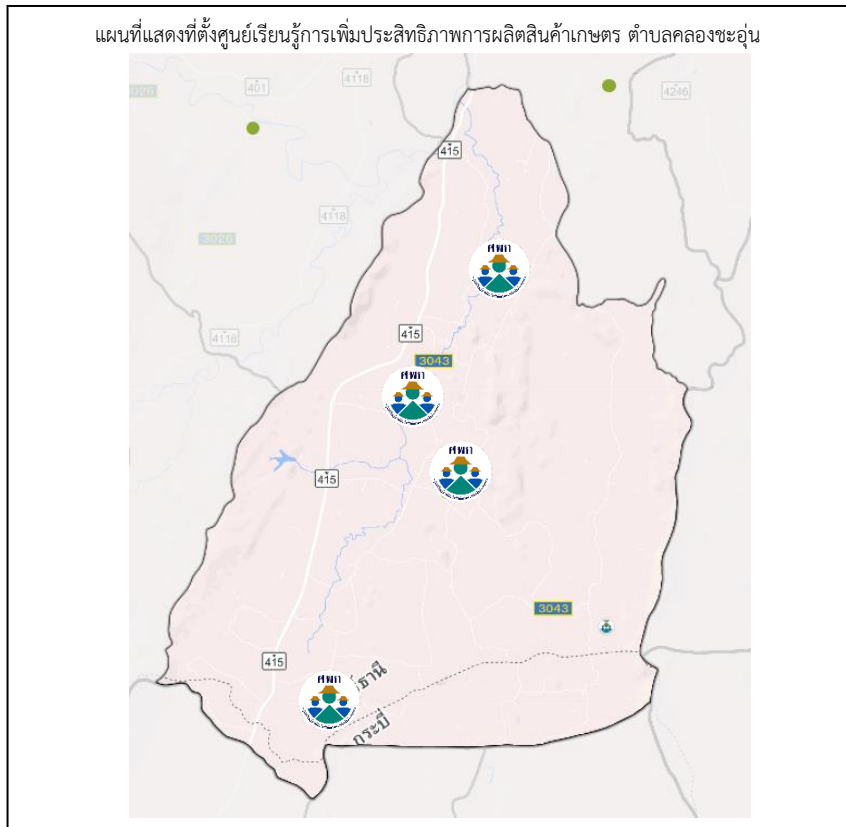
๒. การผลิตทูเรียนเพื่อนจำหน่ายทูเรียนออนไลน์

๓. น้ำสกัดมังคุดเพื่อป้องกันโรคพืช

ตารางที่ ๙ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลคลองชะอุ่น
อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลคลองชะอุ่น						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	วิสาหกิจชุมชนสมอทอง เพื่อการผลิตปาล์มน้ำมัน อย่างยั่งยืน	ปาล์มน้ำมัน	๕	คลองชะอุ่น	นายยงยุทธ แช่ลิ้ม	๐๘๔ ๙๙๒ ๒๒๕๗
๒	กลุ่มใช้ปุ๋ยตามค่า วิเคราะห์ดิน	ปาล์มน้ำมัน	๔	คลองชะอุ่น	นายบรรเจ็ด เนตรมณี	๐๘๖ ๒๘๑ ๒๒๐๓
๓	กลุ่มแปรรูปสมุนไพร บ้านทุ่งตาหนอน	สมุนไพร	๑๓	คลองชะอุ่น	นางหวานจิต จัน ทวงศ์	๐๙๓ ๖๗๒ ๒๐๙๙
๔	สวนวารินทร์ บ้านทับ คริสต์	ทุเรียน การขาย ทุเรียนออนไลน์	๓	คลองชะอุ่น	นายอัศรยุทธ ฉัตร บรรยงค์	๐๘๙ ๑๒๙ ๒๙๗๕

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๕ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพนม, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ตำบลคลองชะอุ่น

ตำบลคลองชะอุ่น มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๓ กลุ่ม ได้แก่

๑) แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน หมู่ ๖ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน หมู่ ๖

ที่อยู่ หมู่ที่ ๖ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กิจกรรม.....ปาล์มน้ำมัน.....

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๘,๖๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๖,๘๐๐ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต.....เพิ่มผลผลิต จาก ๒,๕๐๐/ไร่ เป็น ๓,๓๐๐/ไร่ (๒๔%)
- เป้าหมายรายได้.....๒๐,๐๐๐ บาท/ไร่.....
- ประมาณการรายจ่าย.....๖,๘๐๐ บาท/ไร่.....

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ลดต้นทุน
๒. มาตรฐาน RSPO

๒) แปลงใหญ่ทุเรียนบ้านทับคริสต์ หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ทุเรียนบ้านทับคริสต์

ที่อยู่ หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กิจกรรม.....ทุเรียน.....

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๒๐,๐๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๑๖,๐๐๐ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต.....เพิ่มผลผลิต จาก ๑,๐๐๐/ไร่ เป็น ๑,๒๐๐/ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายรายได้.....๒๐๐,๐๐๐ บาท/ไร่.....
- ประมาณการรายจ่าย.....๒๐,๐๐๐ บาท/ไร่.....

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต
๒. มาตรฐาน GAP

๓) แปลงใหญ่ทุเรียนบ้านควนพน หมู่ที่ ๑๑ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่อยู่ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กิจกรรม.....ทุเรียน.....

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๒๐,๐๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๑๖,๐๐๐ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต.....เพิ่มผลผลิต จาก ๑,๐๐๐/ไร่ เป็น ๑,๒๐๐/ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายรายได้.....๒๐๐,๐๐๐ บาท/ไร่.....
- ประมาณการรายจ่าย.....๒๐,๐๐๐ บาท/ไร่.....

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ

ตารางที่ ๑๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน หมู่ ๖ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ใส่ปุ๋ย	/				/			/			/		8,000	
แต่งทางใบ		/								/			1,500	
ตรวจ RSPO						/	/	/					-	

ตารางที่ ๑๑ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทุเรียน หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
บำรุงต้น ตัดแต่งกิ่ง								/	/	/	/	/	5,000	
ทำใบ แต่งดอก	/	/	/										-	
ใส่ปุ๋ย	/		/		/				/			/	10,000	
ฮอร์โมน, สารเคมี	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	5,000	
เก็บเกี่ยว						/	/	/					-	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพนม, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๒ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทุเรียน หมู่ที่ ๑๑ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
บำรุงต้น ตัดแต่งกิ่ง								/	/	/	/	/	5,000	
ทำใบ แต่งดอก	/	/	/										-	
ใส่ปุ๋ย	/		/		/				/			/	10,000	
ฮอร์โมน, สารเคมี	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	5,000	
เก็บเกี่ยว						/	/	/					-	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพนม, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ตำบลคลองชะอุ่น

ที่	หมู่ที่	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	๓	ทุเรียนบ้านทับคริสต์	ทุเรียน	๕๐	๓๓๐	นายอัครยุทธ ฉัตรบรรยงค์	๐๘๙ ๑๒๙ ๒๙๗๕
๒	๖	ปาล์มน้ำมัน หมู่ ๖	ปาล์มน้ำมัน	๓๕	๑,๒๐๕	นายยงยุทธ แซ่ลิ้ม	๐๘๔ ๙๙๒ ๒๒๕๗
๓	๑๑	ทุเรียนบ้านควนพน	ทุเรียน	๓๔	๓๐๐	นายณรงค์ ศรีอุตม	๐๘๒ ๕๘๐ ๑๑๐๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพนม, พ.ศ.๒๕๖๘

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

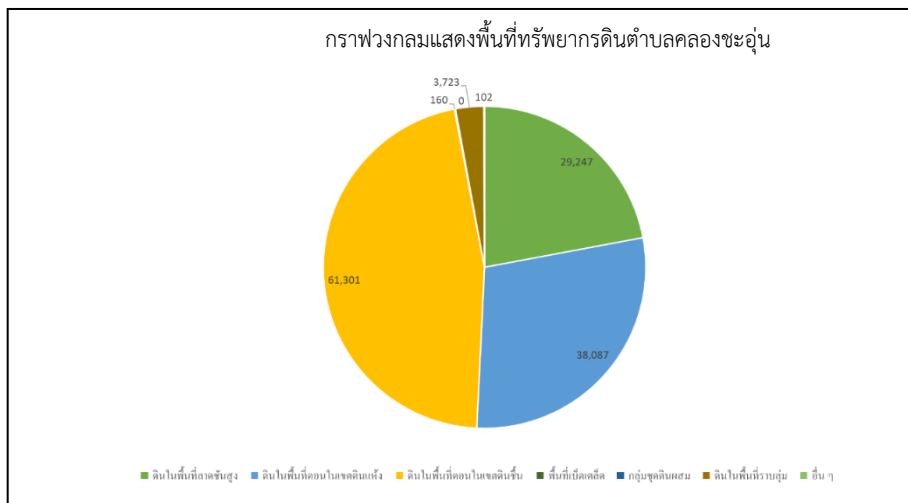
๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่ตำบลคลองชะอุ่น โดยทั่วไป ตำบลคลองชะอุ่น มีลักษณะพื้นที่ภูเขาสลับซับซ้อนอยู่ในบริเวณ อยู่ในบริเวณทางทิศตะวันออก และทิศตะวันตก มีพื้นที่ราบประมาณ ๒๐ % ของพื้นที่ทั้งหมดของตำบล

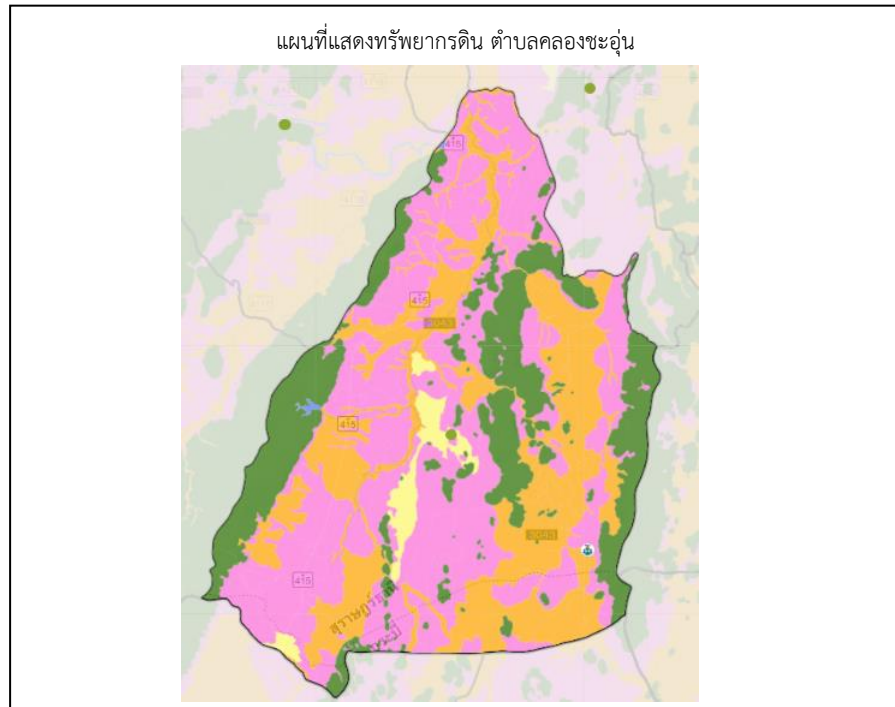
ตารางที่ ๑๔ แสดงทรัพยากรดินตำบลคลองชะอุ่น

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๒๙,๒๔๗	๒๒.๐๘
ดินในพื้นที่ตอนในเขตดินแห้ง	๓๘,๐๘๗	๒๘.๗๖
ดินในพื้นที่ตอนในเขตดินชื้น	๖๑,๓๐๑	๔๖.๒๙
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๖๐	๐.๑๒
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๓,๗๒๓	๒.๘๑
อื่น ๆ	๑๐๒	๐.๐๗

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๑

ภาพที่ ๖ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลคลองชะอุ่น (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๑)

ภาพที่ ๗ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินตำบลคลองชะอุ่น ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน,๒๕๖๑

๒) ทรัพยากรน้ำ

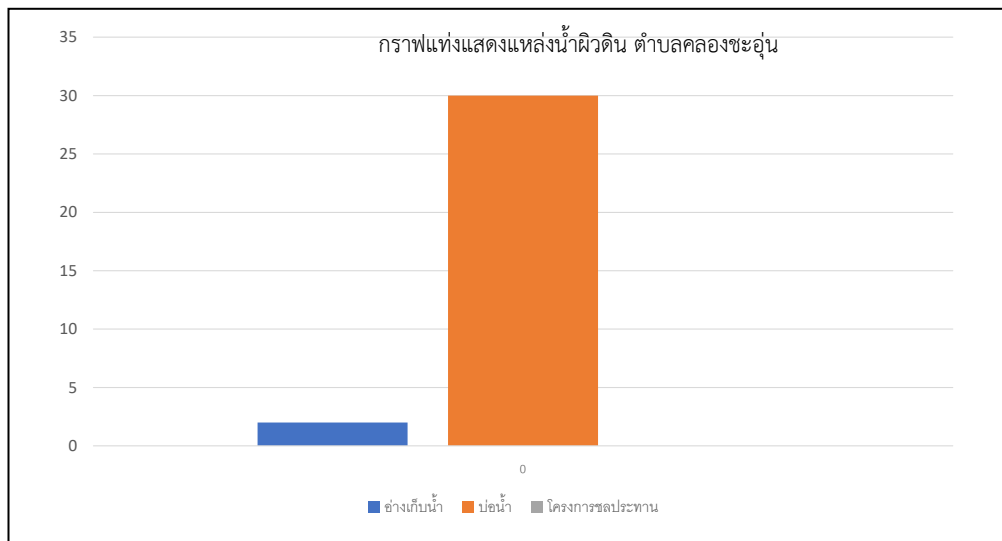
ตำบลคลองชะอุ่น เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๗๐% ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลจำนวน ๒๑ บ่อ

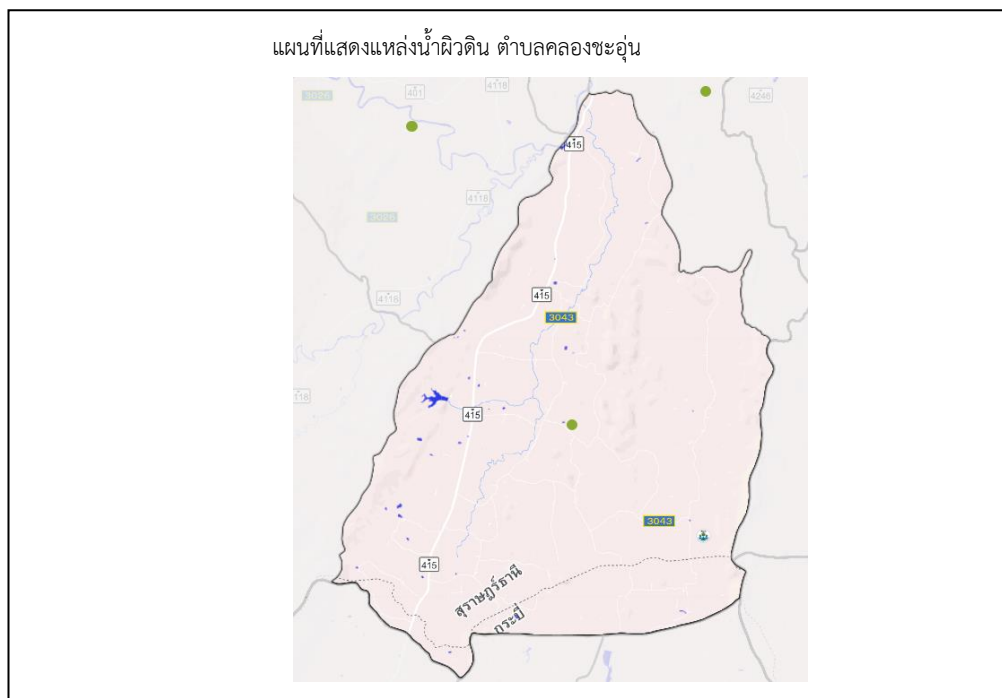

ภาพที่ ๘ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลคลองชะอุ่น
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล,๒๕๕๘)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบ และในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน ตำบลคลองชะอุ่น มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๒๑ แห่ง โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๑ แห่ง โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๐ แห่ง โครงการชลประทานใหญ่ จำนวน ๐ แห่ง และ แหล่งน้ำจากสำนักงานปฎิรูปที่ดิน จำนวน - แห่ง

ภาพที่ ๙ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลคลองชะอุ่น
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖)

ภาพที่ ๑๐ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลคลองชะอุ่น
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๑)

๑.๔ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑.๔.๑ ชนิดสินค้าปาล์มน้ำมัน

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

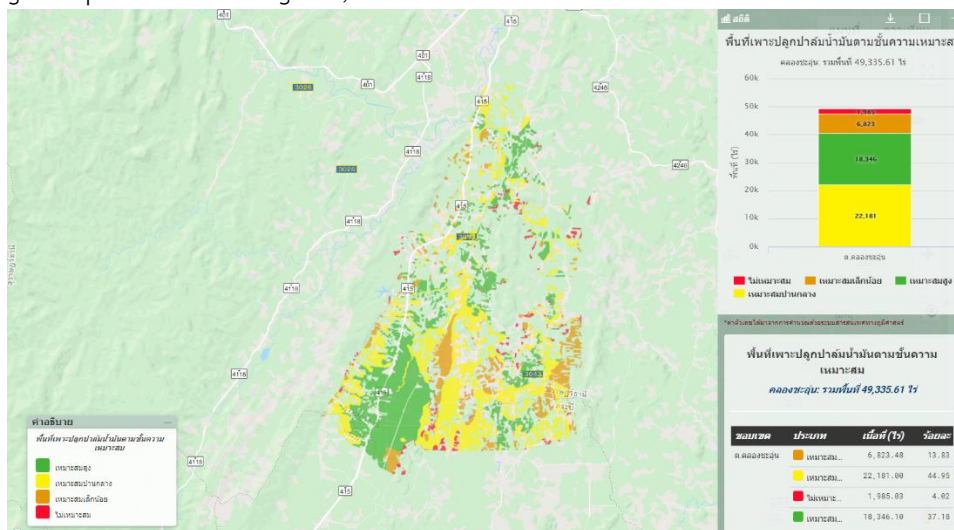
(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวนทั้งหมด ๔๙,๓๓๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง (S๑) จำนวน ๓๑,๒๗๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๓๙ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔๕,๖๑๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๓๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๖,๖๙๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๙,๓๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๔

ตารางที่ ๑๕ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
คลองชะ อุ่น	๓๑,๒๗๖	๔๕,๖๑๖	๑๖,๖๙๐	๙,๓๑๐	๑๐๒,๘๙๒

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๑ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลคลองชะอุ่น

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๖

๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม มีพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๑,๗๕๙ ไร่ ๙๘๘ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด คือ หมู่ที่ ๖ จำนวน ๓,๔๘๑ ไร่ รองลงมา คือ หมู่ที่ ๕ จำนวน ๓,๒๕๔ ไร่ และหมู่ที่ ๒ จำนวน ๓,๒๕๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมันต่อไร่ต่อปี ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ต้นทุน/ไร่		รายรับ/ไร่	
รายการ	เงิน	รายการ	เงิน
1. ค่าต้นพันธุ์	๒,๒๐๐	ผลผลิต ๓,๐๐๐ กก/ไร่ ราคาในท้องถิ่น ๔ บาท/กก	
2. ค่าปุ๋ย	๒,๗๐๐		
3. ค่าแรงงาน			
- ค่าปลูก	๔๔๐		
- ตัดทางใบ	๑๑๐		
- ตัดทะลาย	๒๐๐		
- ค่าตัดหญ้า	๓๐๐		
- ค่าใส่ปุ๋ย	๑๒๐		
- ค่าใส่ปุ๋ย	๒๐๐		
4. ค่าสารเคมี	๒๐๐		
5. ค่าน้ำมัน	๕๐๐		
6. ค่าอื่นๆ	๖,๙๗๐		
รวม			
หมายเหตุ รายรับ - ต้นทุน = กำไร ๑๒,๐๐๐ - ๖,๙๗๐ = ๕,๐๓๐ บาท			

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาดปาล์มน้ำมัน เกษตรกรจะขายในรูปแบบผลปาล์มสุกให้แก่ลานเทปาล์มในตำบลและต่างอำเภอ โดยที่ลานเทปาล์มรวบรวมส่งโรงงานอีกครั้งหนึ่ง

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ ด้านไม้ยืนต้น (ปาล์มน้ำมัน) จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิตที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๑๙ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านไม้ยืนต้น (ปาล์มน้ำมัน) ของตำบลพังกาญจน์ อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	ชื่อ-สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายยงยุทธ แซ่ลิ้ม	๕	คลองชะ อุ่น	พนม	๒๕๖๔	ไม้ยืนต้น (ปาล์มน้ำมัน)

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอพนม, พ.ศ.๒๕๖๕

๑.๔.๒ ชนิดสินค้า ยางพารา

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

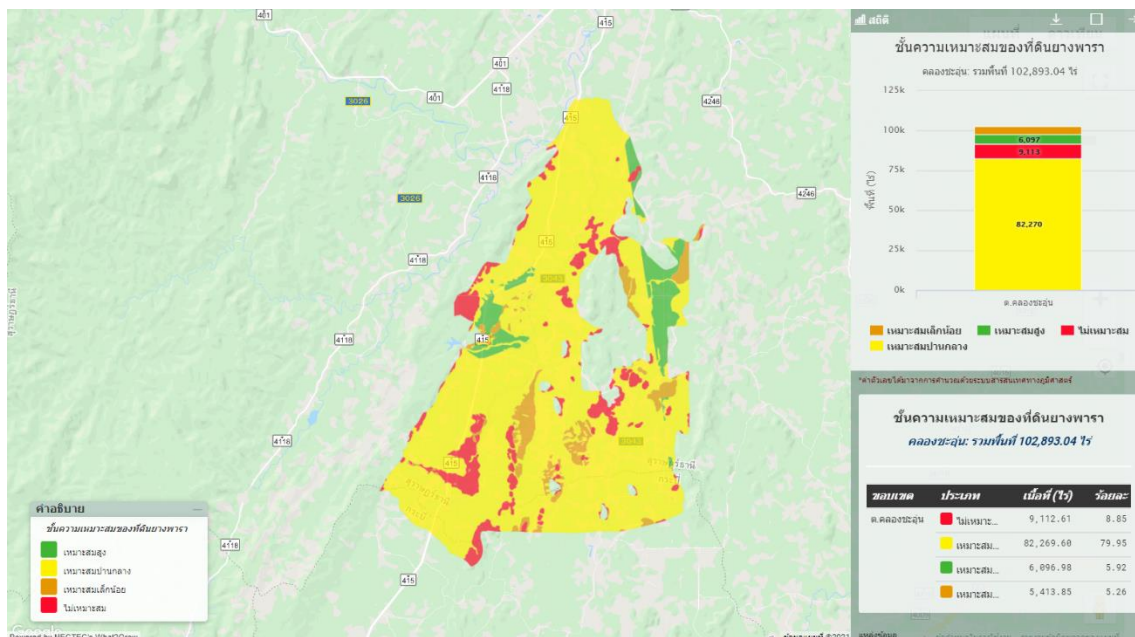
(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา จำนวน ๓๗,๔๔๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่เหมาะสมปานสูง (S1) จำนวน ๖,๐๙๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๙๒ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) จำนวน ๘๒,๒๖๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๙๕ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๕,๔๑๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๖ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๙,๑๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๘๕

ตารางที่ ๒๐ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
คลองชะ อุ่น	๖,๐๙๖	๘๒,๒๖๙	๕,๔๑๓	๙,๑๑๒	๑๐๒,๘๙๓

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๒ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา ตำบลคลองชะอุ่น

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๘

๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ยางพารา จำนวน ๑๗,๙๒๖ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๒ จำนวน ๓,๑๖๘ ไร่ รองลงมา คือ หมู่ที่ ๗ จำนวน ๒,๔๒๙ ไร่ และหมู่ที่ ๙ จำนวน ๒,๓๑๕ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๑ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมู่บ้าน	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)
หมู่ที่ ๑ บ้านคลองชะอุ่น	๘๐	๑,๒๔๕	๑๑๔๘
หมู่ที่ ๒ บ้านแสนสุข	๑๕๙	๓,๑๖๘	๒,๙๕๑
หมู่ที่ ๓ บ้านทับคริสต์	๗๕	๑,๔๕๒	๑,๓๘๙
หมู่ที่ ๔ บ้านคลองหัวช้าง	๗๐	๙๒๘	๘๗๗
หมู่ที่ ๕ บ้านบางหิน	๗๔	๙๘๖	๙๓๙
หมู่ที่ ๖ บ้านบางคราม	๔๖	๖๐๔	๕๙๙
หมู่ที่ ๗ บ้านบางเตย	๑๓๗	๒,๔๒๙	๒,๒๖๗
หมู่ที่ ๘ บ้านบางบ้าน	๕๕	๘๘๗	๘๗
หมู่ที่ ๙ บ้านศรีถาวร	๑๕๑	๒,๓๑๕	๒,๑๙๑
หมู่ที่ ๑๐ ถ้ำเลี้ยง	๔๐	๔๔๖	๔๔๐
หมู่ที่ ๑๑ ควนพน	๑๑๒	๑,๓๘๕	๑,๓๗๕
หมู่ที่ ๑๒ เขาเขียว	๔๗	๕๙๐	๕๘๒
หมู่ที่ ๑๓ บ้านบางหลุด	๙๐	๑,๔๘๖	๑,๓๗๗
รวม	๑๘๖	๒,๖๙๔	๒,๖๐๘

ที่มา: ระบุฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ.๒๕๖๒-๖๖

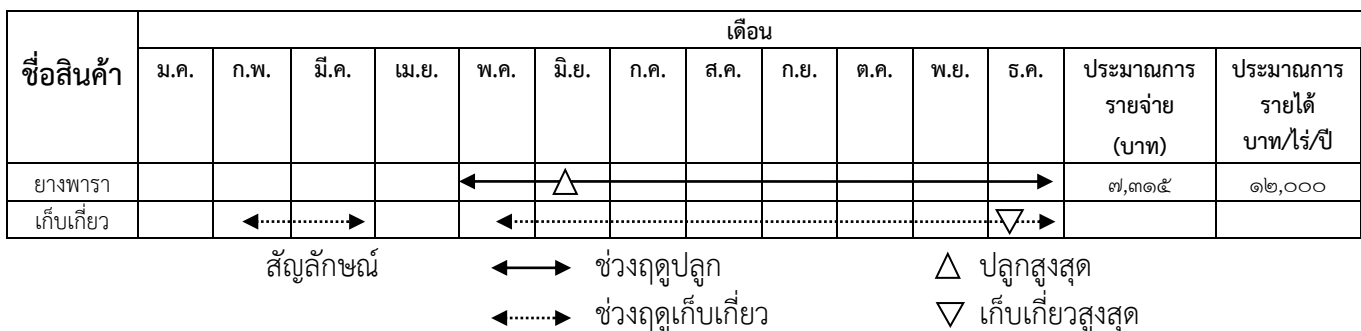
๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

- ไม่มี -

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

๔.๑ เกษตรกรในตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม มีการปลูกยางพารา การดูแลปลูกจะเริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคมถึงธันวาคม ปลูกสูงสุดในเดือนมิถุนายน มีการเก็บเกี่ยวตลอดปี เก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนธันวาคม โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกยางพารา ดังนี้

ตารางที่ ๒๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพารา ในตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีต้นทุนการผลิตยางพารา โดยพื้นที่นอกเขตชลประทาน มีต้นทุน เป็นเงิน ๗,๓๑๕ บาท

ตารางที่ ๒๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพารา ในตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ต้นทุน/ไร่/ปี		รายรับ/ไร่/ปี	
รายการ	เงิน	รายการ	เงิน
1. ค่าต้นพันธุ์	๑,๖๒๕	ผลผลิต ๓๐๐ กก./ไร่	
2. ค่าปุ๋ย	๑,๓๐๐	ราคาในท้องถิ่น ๔๐ บาท/กก.	
3. ค่าแรงงาน	๑,๕๙๐	มูลค่า ๑๒,๐๐๐ บาท/ไร่	
- ปลูกดูแลรักษา/เก็บเกี่ยว			
4. ค่าสารเคมี			
5. ค่าน้ำมัน	๓๐๐		
6. ค่าบุกเบิกพื้นที่	๕๐๐		
รวม	๒,๐๐๐		
	๗,๓๑๕	รวม	๑๒,๐๐๐
หมายเหตุ รายได้ - ต้นทุน = กำไร ๑๒,๐๐๐ - ๗,๓๑๕ = ๔,๖๘๕ บาท			

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๖๒

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาดยางพารา เกษตรกรจะขายในรูปร่างแผ่นดิบและเศษยาง โดยที่น้ำยางสดจะขายให้แก่พ่อค้าย่อยในหมู่บ้านและตำบล สำหรับเกษตรกรที่มีผลผลิตน้อย ส่วนเกษตรกรรายใหญ่ที่มีผลผลิตมากจะขายผลผลิตในรูปของยางแผ่นดิบให้กับพ่อค้าคนกลางในตำบล ซึ่งจะมีแหล่งรับซื้อยางแผ่นดิบและเศษยาง กระจายอยู่ทั่วหมู่บ้านและตำบล แล้วพ่อค้าคนกลางก็จะรวบรวมส่งขายโรงงานต่อไป

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลคลองศก อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ ด้านไม้ยืนต้น (ยางพารา) จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิตที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๒๔ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านไม้ยืนต้น (ยางพารา) ของตำบลคลองศก อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	ชื่อ-สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายยงยุทธ แซ่ลิ้ม	๕	คลองชะ อุ่น	พนม	๒๕๖๑	ไม้ยืนต้น (ยางพารา)

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอพนม, พ.ศ.๒๕๖๔

๑.๔.๓ ชนิดสินค้า ทูเรียน

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

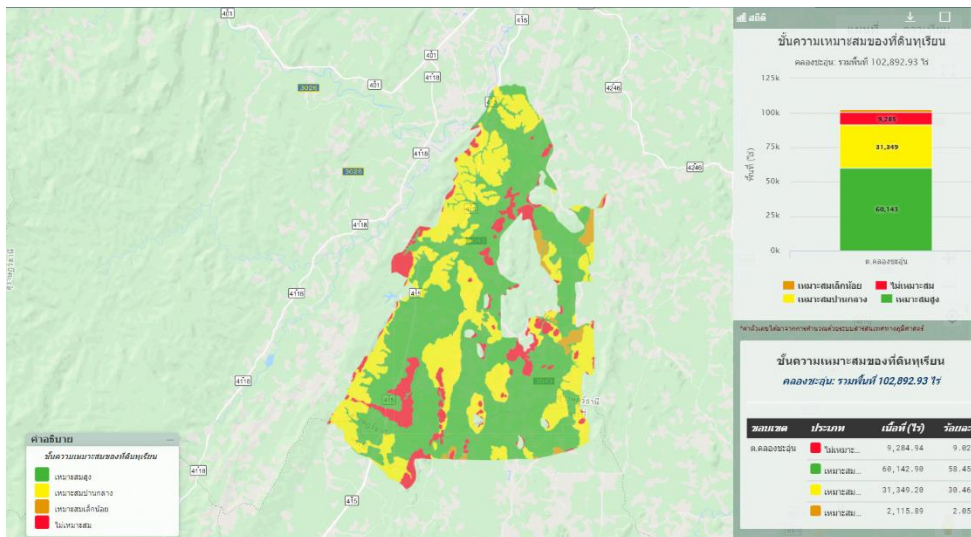
(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอบนม มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกทุเรียน จำนวนทั้งหมด ๙๓,๖๐๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S1) จำนวน ๖๐,๑๔๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๔๕ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) จำนวน ๓๑,๓๔๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔๖ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) จำนวน ๒,๑๑๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๕ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๙,๒๘๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๒

ตารางที่ ๒๕ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน ตำบลคลองชะอุ่น

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกทุเรียน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
คลองชะ อุ่น	๖๐,๑๔๒	๓๑,๓๔๙	๒,๑๑๕	๙,๒๘๔	๑๐๒,๙๙๓

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๓ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน ตำบลคลองชะอุ่น

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๔

๒) ปริมาณการผลิต

๑	นายราเชนทร์ ยศหมึก	๑	คลองชะ อู่	พนม	๒๕๖๔	ไม้ผล (ทุเรียน)
---	--------------------	---	---------------	-----	------	-----------------

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอพนม, พ.ศ.๒๕๖๘

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ภาพรวมและสถานการณ์ปัจจุบัน

อำเภอพนมมีศักยภาพทางกายภาพที่โดดเด่น มีดินที่อุดมสมบูรณ์และปริมาณน้ำฝนที่เหมาะสมต่อการทำเกษตรกรรม โดยมีพืชเศรษฐกิจหลัก ๔ ชนิด ได้แก่ **ทุเรียน ปาล์มน้ำมัน ยางพารา และขมิ้นชัน** อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันเกษตรกรยังประสบปัญหาต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ความผันผวนของราคาตลาดโลก และข้อกำหนดทางการค้าระหว่างประเทศ (เช่น EUDR) ที่เข้มงวดขึ้น รวมถึงปัญหาการแปรูปกลางน้ำที่ยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

แผนการพัฒนานี้มุ่งเน้นการขับเคลื่อนตามแนวทาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อยกระดับให้อำเภอพนมเป็น **"ต้นแบบเกษตรมูลค่าสูงและยั่งยืน"** โดยมีเป้าหมายหลักคือ:

- เพิ่มรายได้สุทธิของเกษตรกรในพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ภายในปี ๒๕๗๓
- เกษตรกรมากกว่าร้อยละ ๘๐ เข้าสู่ระบบมาตรฐานการผลิตที่ทั่วโลกยอมรับ (GAP, RSPO, Organic Thailand)
- สร้างมูลค่าเพิ่มผ่านนวัตกรรมการแปรรูปเบื้องต้นในระดับวิสาหกิจชุมชน

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ๔ พืชหลัก

- **ทุเรียน:** มุ่งเน้นการผลิตคุณภาพระดับพรีเมียม จัดตั้งศูนย์คัดเกรดมาตรฐาน และบริหารจัดการน้ำด้วยเทคโนโลยีอัจฉริยะ
- **ปาล์มน้ำมัน:** ยกระดับสู่มาตรฐานปาล์มยั่งยืน (RSPO) และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินโดยใช้ Agri-Map Online
- **ยางพารา:** เติบโตพร้อมระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) รองรับกฎหมายยุโรป และส่งเสริมการปลูกสมุนไพรมาร่วมปลูก
- **ขมิ้นชัน:** ชูจุดเด่นสารสำคัญเคอร์คูมินสูง (อัตลักษณ์พนม) พัฒนาโรงอบแห้งมาตรฐาน GMP และจับคู่ธุรกิจกับอุตสาหกรรมยาและเครื่องสำอาง

๔. แนวทางการขับเคลื่อนและงบประมาณ

แผนนี้เน้นการบูรณาการแบบส่วนราชการ เอกชน และเกษตรกร (PPP) ภายใต้การดูแลของ สำนักงานเกษตรอำเภอพนม โดยเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแผนพัฒนาจังหวัดและงบประมาณตามภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดมูลค่าสูง

๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรอำเภอพนมจะมีภูมิคุ้มกันต่อความผันผวนของราคาตลาด สินค้าเกษตรมีมาตรฐานสากลรองรับ และเกิดการจ้างงานในอุตสาหกรรมแปรรูปต่อเนื่องในพื้นที่ ช่วยสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนให้อำเภอพนมอย่างยั่งยืน

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๓๐ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
<p>ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด</p> <p>๑. ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ</p> <p>๒. ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง</p> <p>๓.ภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม ภัยแล้ง พายุ)</p> <p>๔. โรค แมลง ศัตรูพืชระบาด</p> <p>๕.การขาดองค์ความรู้ของเกษตรกร</p>	<p>๑. ราคาขายพารตกต่ำ สวนทางกับค่าครองชีพที่แพงขึ้นทุกวัน ทิศทางราคาก็ไม่มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นกว่านี้ มีแต่ทรงตัวและลดลง</p> <p>๒. ราคาผลผลิตปาล์มน้ำมันไม่คงที่ บางช่วงก็มีราคาต่ำมาก นโยบายการให้การช่วยเหลือของรัฐบาลยังไม่ตอบโจทย์การแก้ปัญหา ทำให้เกษตรกรขาดทุน</p> <p>๓. ปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยเคมี ยาปราบศัตรูพืช ฯลฯ ยังคงมีราคาสูง เกษตรกรต้องรับภาระ กับต้นทุนการผลิตที่สูง แต่ผลตอบแทนน้อยถึงน้อยมากๆ</p> <p>๖. เกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการสวนปาล์มน้ำมัน ยางพารา และไม้ผลที่ถูกต้อง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อจำหน่ายและแปรรูปผลผลิต - ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อจำหน่ายและแปรรูปผลผลิต - รวมกลุ่มเพื่อจัดซื้อปัจจัยการผลิต - ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง - จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช - ให้ความรู้ด้านการป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกวิธี - จัดทำแปลงพยานณ์เตือนการระบาดของศัตรูพืช - ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาองค์ความรู้แก่เกษตรกร 	<p>ทุกหมู่บ้าน ทั้งตำบล</p> <p>ทุกหมู่บ้าน ทั้งตำบล</p> <p>ทุกหมู่บ้าน ทั้งตำบล</p> <p>ทุกหมู่บ้าน ทั้งตำบล</p>	

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร ๑. ความเข้มแข็งขององค์กร เกษตรกร ๒. ความไม่ต่อเนื่องของกิจกรรม	๑. องค์กรเกษตรกรไม่ได้จัดตั้งขึ้น จากความต้องการและปัญหาของ เกษตรกร ๒. การดำเนินงานขององค์กร เกษตรกรขาดความต่อเนื่อง รวมกลุ่ม กันเมื่อมีงบประมาณ หรือโครงการ	- วางแผนการจัดตั้งกลุ่มร่วมกับชุมชนก่อนการดำเนินการ - การติดตามการดำเนินงานขององค์กรเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง กระตุ้นให้เกิดกิจกรรม ใหม่ๆ และพัฒนากระบวนการกลุ่ม	ทุกหมู่บ้าน ทั้งตำบล	
ด้านการแปรรูปผลผลิตและ ผลิตภัณฑ์ ๑. ผลิตภัณฑ์ไม่ได้รับการรับรอง มาตรฐาน ๒. ผลิตภัณฑ์ไม่ได้รับการพัฒนา	๑. การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์มี กระบวนการที่ยุ่งยาก ต้องใช้เงิน ลงทุนสูง กลุ่มชุมชนไม่มี ความสามารถในการดำเนินงาน	- การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เข้ามาช่วยสนับสนุนการดำเนินงาน	ทุกหมู่บ้าน ทั้งตำบล	

การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของตำบลคลองศก อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ ๓๑ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix ของยางพารา

<p>ปัจจัยภายใน</p> <p>ปัจจัยภายนอก</p>	<p>จุดแข็ง (S)</p> <p>S ๑ การดูแลรักษาดีกว่าพืชชนิดอื่น</p> <p>S ๒ เป็นพืชยืนต้นที่มีระยะเวลาการให้ผลผลิตยาวนานหลายปี</p> <p>S ๓ เป็นที่ต้องการของตลาด</p> <p>S ๔ มีจุดรับซื้อน้ำยางในพื้นที่</p>	<p>จุดอ่อน (W)</p> <p>W ๑ ดินขาดธาตุอาหารและความอุดมสมบูรณ์ต่ำ</p> <p>W ๒ บางพื้นที่ประสบปัญหาอุทกภัยซ้ำซาก</p> <p>W ๓ เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดองค์ความรู้ ด้านการจัดการดินปุ๋ย การจัดการแปลงที่เหมาะสม</p>
<p>โอกาส (O)</p> <p>O ๑ มีการส่งเสริมให้ความรู้จากทางภาครัฐ</p> <p>O ๒ มีการสนับสนุนต้นทุนการผลิตจากทางภาครัฐ</p>	<p>กลยุทธ์เชิงรุก (SO)</p> <p>ใช้จุดแข็งสร้างโอกาส</p> <p>SO ๑ มีการส่งเสริมให้ความรู้ด้านการดูแลรักษา</p> <p>SO ๒ มีการส่งเสริมให้ความรู้ด้านการตลาด</p>	<p>กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)</p> <p>ใช้โอกาสลดจุดอ่อน</p> <p>WO ๑ มีการส่งเสริมให้ความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน การจัดการดินปุ๋ย การจัดการแปลงที่เหมาะสม</p> <p>WO ๒ มีการส่งเสริมให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการน้ำในสวนยาง</p>
<p>ภัยคุกคาม (T)</p> <p>T ๑ ราคาผลผลิตในตลาดมีความผันผวน</p> <p>T ๒ ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง</p>	<p>กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)</p> <p>ใช้จุดแข็งรับมืออุปสรรค</p> <p>ST๑ ให้ความรู้เรื่องการตลาด</p> <p>ST๒ ให้ความรู้เรื่องการบริหารจัดการปุ๋ยเคมีในแปลง</p>	<p>กลยุทธ์เชิงรับ (WT)</p> <p>แก้ปัญหา</p> <p>WT ๑ ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน</p> <p>WT ๒ การบริหารจัดการน้ำในแปลง</p>

ตารางที่ ๓๒ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix ของปาล์มน้ำมัน

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก</p>	<p>จุดแข็ง Strengths : S</p> <p>S ๑ เป็นที่ต้องการของตลาด</p> <p>S ๒ เป็นพืชยืนต้นที่มีอายุการให้ผลผลิตยาวนานและออกผลต่อเนื่องทั้งปี</p> <p>S ๓ เป็นพืชให้ที่ให้ผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่สูง</p> <p>S ๔ เป็นพืชที่ทนทานต่อการเกิดภัยธรรมชาติ</p> <p>S ๕ มีจุดรับซื้อปาล์มน้ำมันในพื้นที่</p> <p>S ๖ อยู่ในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง (S๑, S๒)</p> <p>S ๗ ผลผลิตปาล์มน้ำมันได้รับมาตรฐาน RSPO</p>	<p>จุดอ่อน Weaknesses : W</p> <p>W ๑ ดินเสื่อมโทรมจากการใช้ปุ๋ยเคมีเป็นเวลานาน</p> <p>W ๒ เกษตรกรบางรายขาดทุนทรัพย์ในการซื้อปัจจัยการผลิต</p> <p>W๓ ปาล์มน้ำมันต้องการการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง และต้องการธาตุอาหารในปริมาณมาก เพื่อให้มีผลผลิตสูง จึงทำให้ต้องใช้เงินลงทุนสูงในการจัดการสวนปาล์ม</p>
<p>โอกาส Opportunities : O</p> <p>O ๑ มีการส่งเสริมให้ความรู้จากทางภาครัฐ</p> <p>O ๒ มีการสนับสนุนต้นทุนการผลิตจากทางภาครัฐ</p> <p>O ๓ เป็นพืชที่มีความสำคัญในอนาคต โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่น้ำมันเชื้อเพลิงธรรมชาติขาดแคลนหรือมีราคาสูงมากๆ อาจจะใช้ น้ำมันปาล์มมาเสริมทดแทนได้บางส่วน</p>	<p>SO แผนเชิงรุก</p> <p>ใช้จุดแข็งสร้างโอกาส</p> <p>SO๑ มีการส่งเสริมให้ความรู้ด้านการตลาด การดูแลรักษา</p> <p>SO๒ ส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยรวมกลุ่มเป็นเกษตรแปลงใหญ่</p>	<p>OW แผนปรับปรุง</p> <p>ใช้โอกาสลดจุดอ่อน</p> <p>OW ๑ มีการส่งเสริมให้ความรู้ในการปรับปรุงบำรุงดิน</p> <p>OW ๒ มีการส่งเสริมให้ความรู้ด้านการจัดการดินปุ๋ย ต้นพันธุ์ การจัดการแปลงที่เหมาะสม</p>
<p>อุปสรรค Threats : T</p> <p>T๑ ขาดแคลนแหล่งน้ำเนื่องจากพื้นที่อยู่นอกเขตชลประทาน</p> <p>T๓ ปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้นทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น</p> <p>T๔ ราคามีความผันผวนมาก ทำให้ตลาดขาดเสถียรภาพ</p>	<p>ST แผนป้องกัน</p> <p>ใช้จุดแข็งรับมืออุปสรรค</p> <p>ST๑ ให้ความรู้เรื่องการตลาด</p> <p>ST๒ บริหารจัดการสวนปาล์มน้ำมัน</p>	<p>TW แผนรับมือ</p> <p>แก้ปัญหา</p> <p>TW๑ ให้ความรู้เรื่องการจัดการดิน</p>

ตารางที่ ๓๓ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix ของทุเรียน

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก</p>	<p>จุดแข็ง Strengths : S</p> <p>S ๑ ราคาสูง และเป็นที่ต้องการของตลาด</p> <p>S ๒ ดินมีความเหมาะสมในการปลูก</p> <p>S ๓ มีการรวมกลุ่มทุเรียนแปลงใหญ่</p> <p>S ๔ ผลผลิตทุเรียนได้รับมาตรฐาน GAP</p>	<p>จุดอ่อน Weaknesses : W</p> <p>W ๑ ปัญหาโรคและแมลงในทุเรียน</p> <p>W ๒ ขาดแคลนแหล่งน้ำ</p> <p>W ๓ ประสบปัญหาภัยธรรมชาติ</p> <p>W ๔ บางพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์</p>
<p>โอกาส Opportunities : O</p> <p>O ๑ มีการส่งเสริมให้ความรู้และสนับสนุนต้นทุนการผลิตจากทางภาครัฐ</p> <p>O ๒ มีการสนับสนุนปัจจัยจากทางภาครัฐ</p> <p>O ๓ ตลาดต่างประเทศ ให้การยอมรับทุเรียนคุณภาพ</p>	<p>SO แผนเชิงรุก</p> <p>ใช้จุดแข็งสร้างโอกาส</p> <p>SO๑ มีการส่งเสริมให้ความรู้ด้านการตลาด การดูแลรักษา</p> <p>SO๒ ส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยรวมกลุ่มเป็นเกษตรแปลงใหญ่</p>	<p>OW แผนปรับปรุง</p> <p>ใช้โอกาสลดจุดอ่อน</p> <p>OW ๑ มีการส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับโรคและแมลงในทุเรียน มีการเตือนภัยจากศัตรูพืชในแต่ละระยะการผลิต</p> <p>OW ๒ รวมกลุ่มเพื่อจัดซื้อปัจจัยการผลิต</p>
<p>อุปสรรค Threats : T</p> <p>T ๑ ปัญหาภัยกีดกันทางการค้าในบางประเทศ</p> <p>T ๒ ปัญหาการบริหารจัดการน้ำและแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรไม่สมบูรณ์</p>	<p>ST แผนป้องกัน</p> <p>ใช้จุดแข็งรับมืออุปสรรค</p> <p>ST๑ ให้ความรู้เรื่องการตลาดและการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า</p>	<p>TW แผนรับมือ</p> <p>แก้ปัญหา</p> <p>TW๑ รวมกลุ่มเพื่อทำทุเรียนคุณภาพ และรวมกลุ่มจำหน่ายผลผลิตเพื่อต่อรองราคาพ่อค้าคนกลาง</p>

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๓.๒.๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๓.๒.๑.๑ มีการแนะนำ ส่งเสริมให้ความรู้ด้านการตลาด การดูแลรักษาพืช

๓.๒.๑.๒ ส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยรวมกลุ่มเป็นเกษตรแปลงใหญ่

๓.๒.๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๓.๒.๒.๑ มีการแนะนำ ส่งเสริมให้ความรู้ ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน การจัดการดินปุ๋ย และการจัดการแปลงที่เหมาะสม

๓.๒.๒.๒ นำนวัตกรรม เครื่องจักร มาใช้ในภาคการเกษตรมากขึ้น

๓.๒.๒.๓ ควรได้รับการสนับสนุนการรับรองมาตรฐานผลผลิตและผลิตภัณฑ์ เพื่อยกระดับสินค้า

๓.๒.๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๓.๒.๓.๑ ใช้ระบบการให้น้ำแบบประหยัดในการเกษตร ได้แก่ ระบบโซลาร์เซลล์

๓.๒.๓.๒ มีการรวมกลุ่มกัน ในการซื้อปัจจัยการผลิต เพื่อให้ได้ราคาถูกลงกว่าเดิม

๓.๒.๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๓.๒.๔.๑ ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชที่สามารถแปรรูป หรือเพิ่มมูลค่าได้

๓.๒.๔.๒ พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่สู่ผู้ประกอบการรายใหม่

๓.๒.๔.๓ มีการรวมกลุ่มเพื่อปรับปรุงคุณภาพ และจำหน่ายผลผลิต เพื่อต่อราคาจากพ่อค้าคนกลาง

การวิเคราะห์ Supply chain

๑. ปาล์มน้ำมัน (เน้นระบบโลจิสติกส์และโรงงาน)

- **ต้นน้ำ:** เกษตรกรรายย่อย/แปลงใหญ่ ในพื้นที่ อ.พนม จัดการสวนและเก็บเกี่ยวทางปาล์ม
- **กลางน้ำ:** ลานเท ในพื้นที่พนมและเคียนซา (รวบรวมและคัดเกรด) → โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เช่น บริษัท วิจิตรภัณฑ์ปาล์มอยล์
- **ปลายน้ำ:** โรงกลั่นน้ำมันพืชเพื่อบริโภค, อุตสาหกรรมไบโอดีเซล (B๗/B๑๐/B๒๐), และอุตสาหกรรมโพลิโอเคมีคัล

๒. ยางพารา (เน้นการตรวจสอบย้อนกลับ - EUDR)

- **ต้นน้ำ:** สวนยางพาราใน อ.พนม (น้ำยางสด/ยางก้อนถ้วย/ยางแผ่น)
- **กลางน้ำ:** สหกรณ์การเกษตร/กลุ่มเกษตรกร → โรงงานแปรรูปยาง (ยางแท่ง STR/ยางแผ่นรมควัน) โดยมี การยางแห่งประเทศไทย (กยท.) กำกับดูแล
- **ปลายน้ำ:** อุตสาหกรรมล้อยางรถยนต์ (ผู้ซื้อรายใหญ่), ถูมียาง, และชิ้นส่วนยานยนต์ (เน้นการส่งออกเป็นหลัก)

๓. ทูเรียน (เน้นคุณภาพและการส่งออก)

- **ต้นน้ำ:** สวนทุเรียน (หมอนทองเป็นหลัก) เน้นการทำมาตรฐาน GAP เพื่อส่งออก
- **กลางน้ำ:** ลัง (Packing House) ในพื้นที่และอำเภอใกล้เคียง (เช่น อ.เคียนซา หรือ อ.หลังสวน) ทำหน้าที่คัดเกรด แปรรูปแช่แข็ง หรือใส่ตู้คอนเทนเนอร์ควบคุมอุณหภูมิ
- **ปลายน้ำ:** ตลาดต่างประเทศ (จีนเป็นตลาดหลัก ๙๐%), ตลาด Modern Trade ในประเทศ, และการขายออนไลน์/Direct to Consumer

๔. ขมิ้นชัน (เน้นคุณค่าและอัตลักษณ์ท้องถิ่น)

- **ต้นน้ำ:** เกษตรกรผู้ปลูกขมิ้นชันพนม (สายพันธุ์แดงสะอาดที่มีสารเคอร์คูมินสูง)
- **กลางน้ำ:** กลุ่มวิสาหกิจชุมชน (การล้าง ฟาน ตากแห้ง บดผง) → โรงงานผลิตยาสมุนไพร/อาหารเสริม หรือ โรงพยาบาลพนม (กรณีปรุงยาสมุนไพรใช้ในสถานพยาบาล)
- **ปลายน้ำ:** ผู้บริโภคสายสุขภาพ, ร้านขายยาแผนโบราณ, และอุตสาหกรรมเครื่องสำอางชั้นนำ

แนวทางการยกระดับ "กลางน้ำ" เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองให้เกษตรกรอำเภอพนม

หัวใจสำคัญคือการลดการพึ่งพาพ่อค้าคนกลาง และการสร้าง "มูลค่าเพิ่ม" ก่อนออกจากพื้นที่อำเภอพนม โดยมีรายละเอียดแยกตามประเภทสินค้า ดังนี้:

๑. ปาล์มน้ำมัน: ระบบ "ลานเทสข้าว" และการจัดการเกรดสินค้า

- **ปัญหา:** เกษตรกรถูกกดราคาจากเปอร์เซ็นต์น้ำมันที่ต่ำและการปนเปื้อน
- **แนวทางแก้ไข:**
 - **จัดตั้งจุดรวบรวมมาตรฐาน (ลานเทชมุข):** ส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรบริหารจัดการลานเทชมุขเอง เพื่อคัดเกรดปาล์มคุณภาพ (ลูกร่วงไม่เกิน ๑๐%) เพื่อส่งโรงงานโดยตรง
 - **การบริหารโลจิสติกส์:** รวมกลุ่มกันขนส่ง (Shared Logistics) เพื่อลดต้นทุนน้ำมันในการขนส่งไปโรงงานสกัดน้ำมันในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๒. ยางพารา: การแปรรูปเบื้องต้นและการสร้างมาตรฐาน EUDR

- **ปัญหา:** ขายนํายางสดหรือยางก้อนถ้วยซึ่งได้ราคาต่ำและเก็บรักษาได้ไม่นาน
- **แนวทางแก้ไข:**
 - **ยกระดับโรงรมยางชุมชน:** สนับสนุนงบประมาณปรับปรุงโรงรมยางของสหกรณ์ในพื้นที่ให้ได้มาตรฐาน เพื่อเปลี่ยนจากขายยางสดเป็น "ยางแผ่นรมควันชั้น ๓" ซึ่งมีราคาสูงกว่า
 - **ระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability):** จัดทำฐานข้อมูลพิกัดแปลงปลูกรายครัวเรือนเพื่อรองรับระเบียบ EUDR ซึ่งจะช่วยให้ยางจากพนมส่งออกสู่ตลาดยุโรปได้ในราคาสูงกว่า

๓. ทูเรียน: ศูนย์คัดเกรดและการสร้างแบรนด์ "ทุเรียนพนม"

- **ปัญหา:** ผลผลิตออกพร้อมกันจำนวนมาก ทำให้ถูกล้งกดราคาในช่วง Peak Season
- **แนวทางแก้ไข:**
 - **จัดตั้งศูนย์รวบรวมและคัดเกรด (Pre-grading Center):** ให้กลุ่มเกษตรกรคัดเกรดเองตามมาตรฐานส่งออก (A, B, C) ก่อนส่งถึงมือล้ง เพื่อให้ได้ราคายุติธรรมตามเกรดจริง
 - **การแปรรูปเพิ่มมูลค่า:** สนับสนุนเทคโนโลยี Freeze Dry หรือการทำทุเรียนกวนสำหรับทุเรียนตากเกรด (ทุเรียนไซซ์จิวหรือทุเรียนแตก) เพื่อเปลี่ยนของเสียให้เป็นรายได้

๔. ขมิ้นชัน: โรงอบมาตรฐาน GMP และการสกัดสารสำคัญ

- **ปัญหา:** ขายแบบแ่งสดได้ราคาต่ำ และการตากแห้งแบบดั้งเดิมมักเกิดเชื้อรา
- **แนวทางแก้ไข:**
 - **โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Greenhouse Dryer):** เพื่อให้ได้ขมิ้นชันแห้งที่สะอาด สีสวย และไม่มีเชื้อราปนเปื้อน
 - **การสร้างอัตลักษณ์ (Branding):** ชูจุดขาย "ขมิ้นชันพนม สารเคอร์คูมินสูงสุดในไทย" ผ่านบรรจุภัณฑ์ที่ดูทันสมัย และขอรับรองมาตรฐาน Organic Thailand เพื่อส่งขายให้กลุ่มโรงงานสกัดยาและเครื่องสำอางโดยตรง

บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

๑. ชื่อโครงการ: ยกระดับทุเรียนพมสู่มาตรฐานส่งออก (Durian High Value)

- เป้าหมาย: เพิ่มสัดส่วนทุเรียนเกรด A ขึ้นร้อยละ ๒๐ และเกษตรกรได้มาตรฐาน GAP ๑๐๐%
- กิจกรรมหลัก: ติดตั้งระบบให้น้ำอัจฉริยะ (Smart Set), อบรมการตัดแต่งกิ่งและจัดการทรงพุ่ม, และจัดตั้งจุดคัดเกรดชุมชน
- งบประมาณเบื้องต้น: ๒๕๐,๐๐๐ บาท
- หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอพนม

๒. ชื่อโครงการ: เพิ่มประสิทธิภาพปาล์มน้ำมันด้วยนวัตกรรมดินและปุ๋ย (Palm Oil Smart Farm)

- เป้าหมาย: เพิ่มอัตราน้ำมัน (OER) จาก ๑๘% เป็น ๒๐% และลดต้นทุนปุ๋ยเคมี
- กิจกรรมหลัก: ตรวจวิเคราะห์ดินรายแปลง, ผลิตปุ๋ยผสมใช้เองตามค่าวิเคราะห์ดิน (Customized Fertilizer), และรณรงค์ตัดปาล์มคุณภาพ (ลานเทสีขาว)
- งบประมาณเบื้องต้น: ๑๕๐,๐๐๐ บาท
- หน่วยงานหลัก: คณะกรรมการปาล์มน้ำมันระดับอำเภอ / ศพก.

๓. ชื่อโครงการ: อยางพารายุคใหม่ มาตรฐาน EUDR และรายได้เสริม (Para Rubber Sustainability)

- เป้าหมาย: สวนยางสามารถตรวจสอบย้อนกลับพิกัดแปลงปลูกได้ และเกษตรกรมีรายได้เสริมจากพืชร่วมยาง
- กิจกรรมหลัก: จัดทำระบบฐานข้อมูลพิกัดแปลงปลูก (GIS), ส่งเสริมการปลูกขมิ้นชัน/กาแฟเป็นพืชร่วมยาง, และอบรมการป้องกันโรคใบร่วงชนิดใหม่
- งบประมาณเบื้องต้น: ๑๘๐,๐๐๐ บาท
- หน่วยงานหลัก: การยางแห่งประเทศไทย (กยท.) สาขาพนม

๔. ชื่อโครงการ: ขมิ้นชันพม สินค้าอัตลักษณ์สมุนไพรคุณภาพ (Turmeric Identity)

- เป้าหมาย: ยกระดับขมิ้นชันที่มีสารเคอร์คูมินสูงสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และการแปรรูป GMP
- กิจกรรมหลัก: สนับสนุนโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์, ขอรับรองมาตรฐาน Organic Thailand, และทำบันทึกข้อตกลง (MOU) กับอุตสาหกรรมยาสมุนไพร
- งบประมาณเบื้องต้น: ๒๐๐,๐๐๐ บาท
- หน่วยงานหลัก: กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรพม / พัฒนาชุมชน

๕. ชื่อโครงการ: กาแฟโรบัสต้าพม กาแฟพิเศษถิ่นใต้ (Fine Robusta Phanom)

- เป้าหมาย: สร้างแบรนด์กาแฟโรบัสต้าอัตลักษณ์พม และยกระดับเป็นกาแฟพิเศษ (Specialty)
- กิจกรรมหลัก: สนับสนุนต้นกล้าพันธุ์ดี, อบรมเทคนิคการแปรรูปแบบ Honey Process, และจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจกับร้านกาแฟ (Cafe Matching)
- งบประมาณเบื้องต้น: ๑๒๐,๐๐๐ บาท
- หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอพนม / สภาเกษตรกร

๖. ชื่อโครงการ: ศูนย์เรียนรู้การจัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) เจริญ (Bio-Control Center)

- เป้าหมาย: ลดการใช้สารเคมีร้อยละ ๓๐ และสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังโรคพืช
- กิจกรรมหลัก: ผลิตขยายเชื้อสด (ไตรโคเดอร์มา/บิวเวอเรีย), อบรมอาสาสมัครหมอพืชหมู่บ้าน, และจัดทำระบบพยากรณ์ศัตรูพืชรายฤดูกาล
- งบประมาณเบื้องต้น: ๑๐๐,๐๐๐ บาท

- **หน่วยงานหลัก:** กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัด

ตารางสรุปงบประมาณรวม (Total Budget Overview)

ลำดับ	โครงการ	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ (เสนอแนะ)
๑	ยกระดับทุเรียนพนม	๒๕๐,๐๐๐	งบจังหวัด / งบกรมส่งเสริมฯ
๒	ปาล์มน้ำมันสมาร์ทฟาร์ม	๑๕๐,๐๐๐	งบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
๓	ยางพารายังยืน (EUDR)	๑๘๐,๐๐๐	งบ กยท. / งบยุทธศาสตร์จังหวัด
๔	ขมิ้นชันอัตลักษณ์	๒๐๐,๐๐๐	งบกลุ่มจังหวัด / งบกองทุนหมู่บ้าน
๕	กาแฟโรบัสต้าพนม	๑๒๐,๐๐๐	งบส่งเสริมเกษตรทางเลือก
๖	ศูนย์ ศจช. เชียงรุ๊ก	๑๐๐,๐๐๐	งบภารกิจปกติ (Base Budget)
รวม	๖ โครงการหลัก	๑,๐๐๐,๐๐๐	

สรุปแผนงาน/โครงการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่อำเภอพนม (พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๓)

กลุ่มพืช / ยุทธศาสตร์	ชื่อโครงการหลัก	กิจกรรมสำคัญ (Key Activities)	งบประมาณ (บาท)
๑. ทูเรียน (High Value)	โครงการยกระดับทุเรียน พนมสู่มาตรฐานส่งออก	<ul style="list-style-type: none"> ติดตั้งระบบให้น้ำอัจฉริยะแม่นยำ (Smart Irrigation) อบรมเทคนิคผลิตทุเรียนเกรด A และจัดการโรครากเน่า ผลักดันการรับรองมาตรฐาน GAP ๑๐๐% 	๒๕๐,๐๐๐
๒. ปาล์ม น้ำมัน (Efficiency)	โครงการปาล์มน้ำมัน คุณภาพและปุ๋ยสั่งตัด	<ul style="list-style-type: none"> ตรวจวิเคราะห์ดินรายแปลงเพื่อลดต้นทุนปุ๋ยเคมี รณรงค์การตัดปาล์มสุกคุณภาพ (ลานเทสสีขาว) ยกระดับการผลิตสู่มาตรฐานยั่งยืน RSPO 	๑๕๐,๐๐๐
๓. ยางพารา (Sustainability)	โครงการยางพารายั่งยืน รองรับมาตรฐาน EUDR	<ul style="list-style-type: none"> จัดทำฐานข้อมูลพิกัดแปลงปลูกตรวจสอบย้อนกลับได้ ส่งเสริมการปลูกพืชแซม/ร่วมยาง (ขมิ้นชัน/กาแฟ) อบรมการป้องกันโรคใบร่วงและเพิ่มคุณภาพยางแผ่น 	๑๘๐,๐๐๐
๔. ขมิ้นชัน (Identity)	โครงการขมิ้นชันพนม สินค้าอัตลักษณ์สมุนไพรมะนิป	<ul style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการปลูกแบบเกษตรอินทรีย์ (Organic Thailand) สนับสนุนโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์มาตรฐาน GMP ทำ MOU เชื่อมโยงตลาดอุตสาหกรรมยาสมุนไพรมะนิป 	๒๐๐,๐๐๐
๕. กาแฟ (Alternative)	โครงการกาแฟโรบัสต้า พนม กาแฟพิเศษถิ่นใต้	<ul style="list-style-type: none"> สนับสนุนต้นพันธุ์โรบัสต้าคุณภาพดีจาก กรมวิชาการเกษตร อบรมการแปรรูป Honey/Dry Process เพิ่มมูลค่า สร้างแบรนด์ "Phanom Specialty" 	๑๒๐,๐๐๐

Coffee" เชื่อมโยงกาแฟ

๖. สนับสนุน (Bio-Control)	โครงการศูนย์ ศจช. เชียง รูกและหมอพืชชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> • ผลิตขยายเชื้อสด (ไตรโคเดอร์มา/บิวเวอเรีย) แจกจ่าย • อบรมอาสาสมัครเฝ้าระวังศัตรูพืช (Early Warning) • สาธิตการใช้ชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมีในทุกพืชเศรษฐกิจ 	๑๐๐,๐๐๐
---------------------------	--	--	---------

กลยุทธ์การขับเคลื่อน (Strategic Drivers)

๑. **บริหารจัดการน้ำ:** ใช้ระบบ Agri-Map Online ระบุพิกัดแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนสวนทุเรียนและกาแฟในพื้นที่เหมาะสม
๒. **ลดต้นทุน:** รวมกลุ่มเป็น **เกษตรแปลงใหญ่** เพื่อสั่งซื้อปัจจัยการผลิตและใช้เครื่องจักรกลร่วมกัน
๓. **ตลาดนำการผลิต:** จับคู่ธุรกิจระหว่างกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอพนมกับผู้รับซื้อรายใหญ่และอุตสาหกรรมแปรรูปในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

รวมงบประมาณทั้งสิ้น: ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (โดยประมาณ)